

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 016 (5488) 26 yanvar 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanı dünyaya nümunə kimi göstərən Prezident!

Qətiyyətli, məqsədyönlü və müdrik idarəçilik faktoru xalqımızın rifahına, dövlətimizin və dövlətçiliyimizin inkişaf və tərəqqisinə xidmət edən əsaslı və fundamental reallıqdır

Özbəkistanın portalı: Azərbaycan regionun nəqliyyat mərkəzinə çevrilir

5

Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb

4

Mübariz Qurbanlı Bolqarıstanın Azərbaycandakı müvəqqəti işlər vəkili ilə görüşüb

5

Erməni yalanının ifşası Pakistan mətbuatında

5

Hikmət Babaoğlu: "Prezident İlham Əliyev Davosda dövlətimizin siyasi iradəsini sərgilədi"

6

Bəhruz Quliyev: "Mediannın fəaliyyətində məhdudiyyətdən danışmaq qeyri-mümkündür"

8

12

"Ermənistan xaricdən idarə olunan kilsə dövlətidir"

14

İsa Qəmbərin səhhətindəki problemlər maskaların cırılmasına səbəb oldu

16

Zidan: "Real"dakı gələcəyim PSJ ilə oyunlardan asılıdır"

26 yanvar 2018-ci il

Azərbaycanı dünyaya nümunə kimi göstərən Prezident!

Qətiyyətli, məqsədyönlü və müdrik idarəçilik faktoru xalqımızın rifahına, dövlətimizin və dövlətçiliyimizin inkişaf və tərəqqisinə xidmət edən əsaslı və fundamental reallıqdır

Müstəqil Azərbaycan Respublikası günü-gündən inkişaf edir. Bu faktor istər ölkəmizdə, istərsə də beynəlxalq aləmdə yüksək şəkildə qiymətləndirilir. Bu gün paytaxt Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib, eləcə də, Azərbaycanın bütün bölgələri və yaşayış məntəqələri tanınmaz dərəcədə dəyişilib, inkişaf etdirilib, müasir infrastruktur layihələri reallaşdırılaraq ən yüksək dünya standartlarına uyğunlaşdırılıb. O cümlədən, Azərbaycan qlobal humanitar problemlərin səmərəli müzakirəsi üçün mərkəzə çevrilib. Söz yox ki, bütün bunların əsasında Ulu Öndər Heydər Əliyev ideologiyası dayanır və bu ideologiya Onun layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməkdədir. Məhz bu amilləri nəzərə alarsaq, bir çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların təqdim etdikləri hesabatların da reallığının şahidlərinə çevrilirik.

Prezident İlham Əliyev daim vurğulayır ki, iqtisadi artım məqsəd deyil, insanların rifahının yüksəldilməsi vasitəsidir

2017-ci ilin martında BMT, Dünya Bankı, digər inkişaf institutlarının dərc etdirdikləri hesabat

lardakı məlumatlar təhlil edilib və nəticə olaraq, bəlli olur ki, Azərbaycanın göstəriciləri bir sıra "G 7", "G 20", Avropa İttifaqı, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına üzv ölkələrin göstəriciləri ilə müqayisə edilə bilər. Belə ki, hazırda "G 20" dünya istehsalının 85 və dünya ticarətinin 75 faizini təmin edir. Məhz bu konteksti nəzərə alarsaq, ölkə başçımızın, əsasən, xalqın rifahı üçün sosial siyasət yürütməsi barədə vurğuladığı fikirləri bir daha xatırlamalıyıq. Prezident İlham Əliyev daim vurğulayır ki,

iqtisadi artım məqsəd deyil, insanların rifahının yüksəldilməsi vasitəsidir. Bu baxımdan, son illər ölkədə reallaşdırılan sosial siyasət də bu istiqamətə yönəldilib. Beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycan Respublikasında gerçəkləşdirilən sosial siyasətə verdiyi qiymət bir çox sənədlərdə, o cümlədən, 2017-ci il martın 21-də Stokholmda BMT tərəfindən təqdimatı keçirilən İnsan İnkişafı Haqqında Hesabatda da əksini tapıb. Beynəlxalq statistika əsasən, müstəqilliyinin 25 ili dövründə, ölkəmizdə dövlət

idarəçiliyi sahəsində uğurlu siyasət nəticəsində, Azərbaycan Respublikasının uzunmüddətli tərəqqinin əsas şərti olan davamlı inkişafı hədəfləyən nailiyyətləri "böyük yeddiplik" dövlətləri ilə müqayisə olunacaq səviyyədədir, bəzi hallarda isə, onların göstəricilərindən üstündür. Məsələn, Azərbaycan Respublikasının davamlı inkişafının qeyd olunan indikatoru üzrə göstəriciləri "böyük yeddiplik" ölkələrinin orta göstəricisindən, həmçinin, ABŞ, Kanada, Fransa və Yaponiya kimi dövlətlərindən yüksəkdir.

Göstərilən nailiyyətlər ölkədə dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi sahəsində Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən uğurlu siyasətin göstəricisidir. Davamlı inkişafa yol açan digər bir məqam ölkədə dövlət siyasətinin reallaşdırılması zamanı komplimentarlıq prinsiplerinin geniş tətbiqidir.

Dövlətimizin və dövlətçiliyimizin inkişaf və

tərəqqisinə xidmət edən əsaslı və fundamental reallıq!

Milli maraqların qlobal tendensiyalarla dəqiq uzlaşdırılması, ikitərəfli və çoxtərəfli beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində ortaqların maraqlarının nəzərə alınması reallaşdırılan layihələrin uğurunu təmin edən önəmli faktorlardır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə gerçəkləşdirilən bütün layihələr uğurlu qlobal və regional inkişafa yol açır və bütün iştirakçıların maraqlarını təmin edir.

Təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev bir neçə dəfə öz çıxışlarında Azərbaycanın bu gün beynəlxalq aləmə ölkəni necə idarə etmək nümunəsini sərgiləyir. Bu qətiyyətli, məqsədyönlü və müdrik idarəçilik faktoru isə xalqımızın rifahına, dövlətimizin və dövlətçiliyimizin inkişaf və tərəqqisinə xidmət edən əsaslı və fundamental reallıqdır.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Azərbaycan regionda strateji tərəfdaşdır

Bu gün Azərbaycanın uğurlu inkişafı təmin edilir, ölkəmizdə təhlükəsizlik yüksək səviyyədə qorunur və ictimai-siyasi sabitlik möhkəmlənir. Demokratik cəmiyyət quruculuğu, dünya birliyinə inteqrasiya sahəsində ciddi nailiyyətlərə imza atan Azərbaycan dünyəvi ölkələri ilə münasibətlərini suverenliyə, ərazi bütövlüyünə hörmət, sərhədlərin toxunulmazlığı, daxili işlərə qarışmamaq kimi beynəlxalq norma və prinsiplər əsasında qurur.

Dünyanın bir sıra nüfuzlu təşkilatlarına üzv olan Azərbaycan artıq dünya xalqları arasında dialoqun təşviqi və inkişafında mühüm rola malikdir. Bu gün real coğrafi və geomədəni imkanlara malik olan Azərbaycan qonşu dövlətlərlə, eləcə də, islam dövlətləri və Qərbi ölkələri ilə möhkəm dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərini qurub. Azərbaycanın dünyadakı nüfuzu, bir çox beynəlxalq layihələrin reallaşması bu münasibətləri daha da dərinləşməsinə səbəb olub. Prezident İlham Əliyev Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində keçirilən "Strateji baxış: Avrasiya" mövzusunda interaktiv iclasda iştirakı zamanı aparıcının ünvanladığı suallara cavab verərək, bildirdi ki, ərazilərimizin 20 faizini işğal etmiş Ermənistan istisna olmaqla, Azərbaycan bütün qonşuları ilə - Xəzər dənizi sahilində yerləşən Qazaxıstan və Türkmənistan daxil olmaqla, Gürcüstan, Türkiyə, İran və Rusiya ilə çox yaxşı münasibətlərə malikdir. Cənab Prezident bildirdi ki, regionumuzda olan hər bir ölkə ilə bizim xüsusi əməkdaşlıq formatımız var: "Biz gənc müstəqil ölkəyə - cəmi 26 yaşımız var. Ancaq hesab edirəm ki, Azərbaycan, sözün əsl mənasında, müstəqil ölkə olmağa müvəffəq olmuşdur və bu, ona həqiqi müstəqil siyasət aparmağa imkan vermişdir. Bu siyasət milli maraqlarımıza əsaslanır və heç bir qonşu dövlətin maraqlarına zidd deyil. Hesab edirəm ki, coğrafi baxımdan əsas qonşularından kiçik olan ölkə üçün düzgün balans tapmaq və bu qonşuluqdan üstünlük kimi istifadə etmək çox vacibdir. Çünki böyük qonşular həm də böyük bazar deməkdir. Bizim üçün isə ən yaxşı bazar qonşu dövlətlərin bazarlarıdır".

"...BİZ KARBOHİDROGEN EHTİYATLARIMIZ ÜÇÜN ŞAXƏLƏNMİŞ İXRAC MARŞRUTLARINA MALİKİK"

Əlbəttə ki, Azərbaycanın tarixində mühüm hadisələrdən biri kimi yer tutan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsi də elə Cənab Prezidentin vurğuladığı amillərin nəticəsidir, Azərbaycanın qonşu dövlətlərlə olan münasibətini təzahürüdür ki, müstəqil Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar sırasında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılması da yer aldı. Bu, Azərbaycanın regionda strateji tərəfdaş kimi rolunun daha da artmasında əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müstəqil siyasəti, qətiyyəti ilə ərşəyə gələn bu yolun açılması ölkəmizin siyasi mövqeyi, ictimai-iqtisadi və siyasi sabitliyin ən vacib amillərindən biri kimi qiymətləndirilir. Avropa ilə Asiyayı birləşdirən sülh və inkişaf layihəsi olan bu dəmir yolu və dünyanın 100 böyük layihəsi siyahısındadır. Avrasiya məkanı üçün yeni yüksəliş layihəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Qədim İpək Yolu polad magistrallar üzərində bərpasıdır. Cənab Prezidentin bildirdiyi kimi, təşəbbüskarı olduğumuz layihələr regionun enerji xəritəsini dəyişmişdir: "Gürcüstanın Supsa limanına qədər inşa etdiyimiz ilk kəmərxəzər dənizini Qara dənizlə birləşdirdi. Daha sonra inşa etdiyimiz Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri Xəzər dənizini Aralıq dənizi ilə birləşdirdi. Bundan sonra həmin marşrut boyu biz qaz kəmərinə də inşa etdik. Beləliklə, biz karbohidrogen ehtiyatlarımız üçün şaxələnməmiş ixrac marşrutlarına maliklik və geniş mənada tərəfdaşlığımızın, o cümlədən, Avropada olan tərəfdaşlığımızın enerji təhlükəsizliyini təmin edirik. Eyni sözləri bizim neqliyat layihələrimiz haqqında da söyləyə bilərəm. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi regionun neqliyat xəritəsini dəyişdirdi. Bu gün bu, Çindən Avropaya olan ən qısa marşrutdur - əvvəllər bu məsafə 30-35 gün ərzində qət olunurdusa, artıq bu gün iki həftə ərzində qət edilir".

"ÜÇ ÖLKƏ BÜTÜN SAHƏLƏRDƏ UĞURLA ƏMƏKDAŞLIQ EDİRLƏR, BİR-BİRİNİ DƏSTƏKLƏYİRLƏR, ÖLKƏLƏRİMİZ VƏ XALQLARIMIZ ÜÇÜN ÖNƏMLİ OLAN, DÜNYA ÜÇÜN

ÖNƏMLİ OLAN LAYİHƏLƏRİ İCRA EDİRLƏR"

Təbii ki, yeni dəmir yolu Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanı qlobal əhəmiyyətli neqliyat qovşaqlarına çevirir, həmçinin, Avropa və Asiya arasında birbaşa əlaqə yaratmaqla, Mərkəzi Asiya ölkələri - Türkmənistan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızistan və Tacikistanın, eləcə də, Əfqanıstanın Avropa və dünya bazarlarına çıxışını asanlaşdıracaq. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Azərbaycanın Türkiyə ilə birbaşa dəmir yolu əlaqəsini təmin etməklə, hər iki ölkə arasında münasibətləri daha da gücləndirir. Azərbaycanın müstəqilliyinin daha da möhkəmlənməsi və iqtisadi rolunun artmasında vacib strateji amildir.

Azərbaycanın müstəqillik tarixində ən əlamətdar hadisələrdən biri kimi həkk olunan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı ölkə başçısının qətiyyəti və siyasi iradəsinin nəticəsidir. Regionda sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə töhfə verən Azərbaycan növbəti dəfə bütün dünyaya bəyan etdi ki, ölkəmizin təşəbbüsü ilə qlobal əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı regionda sabitliyə, eləcə də, iqtisadi inkişafa böyük töhfədir. Tarixi İpək Yolu üzərində qurulan bu yol Transavropa və Transasiya dəmir yolu şəbəkələrinin birləşməsində böyük əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılış mərasimindəki çıxışında bu yolun tikintisində Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasında ki dostluğun və qardaşlığın nəticəsi olduğunu vurğulayıb: "Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz və xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün

önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər. Bakı-Tbilisi-Qars bu layihələrin arasında öz layiqli yerini tutmuş bir layihədir".

"...BİZİM ÜÇÜN POSTNEFT DÖVRÜ BAŞLADI VƏ BİZ NEFT VƏ QAZI UNUTMALIYIQ"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Azərbaycanın iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, həmçinin, neft və qazdan asılılığının azaldılması səyləri haqqında danışarkən, onu da bildirdi ki, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi bizim əsas məqsədimizdir: "Düşünürəm ki, biz bu istiqamətdə yaxşı uğurlar əldə etmişik. Neftin qiyməti kəskin aşağı düşən zaman mən Azərbaycanda bildirdim ki, bizim üçün postneft dövrü başladı və biz neft və qazı unutmalıyıq. Əlbəttə, bu hazırda icra etdiyimiz layihələri başa çatdırmalıyıq, ancaq əsas gəlir mənbələri kimi, biz texnologiya, innovasiya, sənaye, sahibkarlıq və kənd təsərrüfatı sahələrini nəzərdən keçirməliyik".

Qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafı və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafında da mühüm nəticələrin əldə olunmasına gətirib çıxarıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində, ölkə iqtisadiyyatının mühüm sahəsi olan qeyri-neft sektorunun inkişafında, eləcə də, əhalinin məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsində mühüm rol oynayan kənd təsərrüfatının dinamik və dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi istiqamətində mühüm işlər görülür. Azərbaycan Prezidentinin sərəncamları ilə ölkənin sosi-

al-mədəni və iqtisadi sahələrində olduğu kimi, kənd təsərrüfatının inkişafına dair qəbul olunmuş dövlət proqramları, müvafiq qanunvericilik aktları ölkə ərazisində olan torpaq ehtiyatlarında səmərəli şəkildə istifadə üçün geniş imkanlar açıb. "Biz ciddi islahatlar həyata keçirməyə başladığımız və onlar artıq yaxşı nəticə verir. Ötən il iqtisadiyyatımızın qeyri-neft sektoru təqribən 3 faiz və qeyri-neft sənayemiz 4 faiz artmışdır", - deyən Azərbaycan Prezidenti artıq şaxələndirmə prosesinin başladığını və bizim bu prosesi səngitmək niyyətində olmadığımızı diqqətə çatdırıb.

Azərbaycanda fermerlər üçün subsidiyalar və olduqca yaxşı investisiya mühiti olduğunu da bildirdi: "Biz son 15 il ərzində 230 milyard dollar həcmində sərmayə cəlb etmişik və onun yarısı xarici, digər yarısı isə daxili sərmayədir. Bütün bunlar özəl sektora inkişaf üçün şərait yaratmışdır. Eyni zamanda, tədbirin əvvəlində qeyd etdiyim kimi, qonşular ilə çox yaxşı münasibətlərimiz onların bazarlarına çıxış təmin edir ki, bu da bizim qeyri-neft məhsullarımız üçün əsas bazarlardır. Beləliklə, özəl sektorun dəstəklənməsi siyasəti davam edəcəkdir".

Bu gün müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə iqtisadi və siyasi mövqeyini daha da möhkəmləndirməsi, beynəlxalq qurumların hesabatlarında islahatçı ölkə kimi yer tutması, dünyanın nüfuzlu təşkilatlarının Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən qərar və qətnəmələr qəbul etməsi ölkəmizin seçdiyi yolun düzgün olduğunu təsdiqləyir və bu yol Azərbaycanı daha uğurlu gələcəyə aparır.

26 yanvar 2018-ci il

Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri 2017-ci il mayın 3-də "Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərman imzalayıb. Fərmana uyğun olaraq Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqi sahəsində bir sıra işlər görüldü.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yanvarın 25-də Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov icbari tibbi sığortanın tətbiqi sahəsində görülən işlərlə maraqlanıb.

Məlumat verilib ki, muxtar respublikada icbari tibbi sığortanın elektron qaydada həyata keçirilmə-

cularla təmin edilib, qeydiyyat məntəqələri yaradılıb. İcbari tibbi sığorta və səhiyyə maarifləndirilməsi məqsədi ilə müxtəlif məlumat kitabçaları, müayinə və müalicə protokolları hazırlanıb. İcbari tibbi sığortanın baza zərfinə təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım, ilkin səhiyyə xidməti, ambulator müayinə və müalicə, stasionar müalicə, funksional-diaqnostik müayinələr, fizioterapevtik xidmətlər, laborator müayinələr, hamiləlik və doğuş xidməti, təcili vaksinasiyalar, uşaqların peyvənd təqvimini əsasında planlı vaksinasiyası, cərrahi əməliyyatlar və müxtəlif xəstəliklər üzrə dispanser müşahidələr daxildir.

Sədərək Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında 23 kompüter quraşdırılıb, rayon əhalisi qeydiyyatla alınıb, vahid məlumat bazası və server otağı yaradılıb. Bu da imkan verəcəkdir ki, hər bir həkim müayinə et-

si üçün its.naxcivan.az internet saytı və "Səhiyyə informasiya idarəetmə sistemi" yaradılıb. Saytda onlayn sığortalanma, müraciət və qeydiyyat bölmələri istifadəyə verilib. Bu da əhalinin internet üzərindən birbaşa elektron qaydada sığortalanmasına, qeydiyyatdan keçməsinə və onlayn müraciətlərin aparılmasına imkan verəcəkdir. Sığorta olunan vətəndaş İcbari Tibbi Sığorta Şəhadətnaməsinin nömrəsini daxil etməklə müayinə tarixçəsi, müayinənin gedişi və nəticələrinə dair məlumatları əldə edəcəkdir. "Səhiyyə informasiya idarəetmə sistemi" vasitəsilə icbari tibbi sığortanın tətbiqində iştirak edəcək tibb müəssisələrinin İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və Səhiyyə Nazirliyi ilə qarşılıqlı informasiya mübadiləsi təmin edilib. Sığorta olunanlar 6 aydan bir ümumi müayinələrə cəlb olunmaları, peyvənd təqvimini və dispanser nəzarəti barədə "Naxtel 4G" mobil rabitəsi üzərindən SMS vasitəsilə məlumatlandırılıb.

İcbari tibbi sığortanın tətbiqində iştirak edən tibb müəssisələri - Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanası, Diaqnostika-Müalicə Mərkəzi, Doğum Mərkəzi, Mərkəzi Uşaq Xəstəxanası və Kardioloji Mərkəz kompüter və barkod oxuyu-

diyi xəstə haqqında məlumatı sistemdə yerləşdirə bilsin. Xəstəxanada ən müasir texnoloji yenilikləri özündə birləşdirən stasionar tipli rəngli doppler USM cihazı, spirometr, kardiomonitor, pulsoksimetr, süni tənəffüs aparatı, lor kabinesi üçün cərrahi avadanlıqlar dəsti, göz kabinesi üçün biomikroskop, 4 böyütməli və göz təzyiqinin ölçülməsi üçün tonopenli, avtokeratoref-raktometr, oftalmoloji proyektor, dioptrimetr, oftalmoskop, vitreoktomiya əməliyyatı üçün mikro və makro cərrahi alətlər dəsti, mirvari suyu və göz dibi iltihabı xəstəlikləri üçün Oertli OS4 markalı əməliyyat aparatı quraşdırılıb. Bu cihaz vasitəsilə min katarakt əməliyyatı, göz dibində vitreoktomiya və qlaukoma əməliyyatı həyata keçirmək mümkündür. Xəstəxananın təcili tibbi yardım avtomobili də planşetlə təmin edilib və "Səhiyyə informasiya idarəetmə sistemi"nə qoşulub.

Sığorta olunanlara İcbari Tibbi Sığorta Şəhadətnaməsinin verilməsi məqsədlə 10 min ədəd plas-

tik kart alınıb.

Muxtar respublikada ilk İcbari Tibbi Sığorta Şəhadətnaməsi Ali Məclisin Sədrinə təqdim edilib.

Ali Məclisin Sədri muxtar respublikada müasir səhiyyə infrastrukturunun yaradılmasının, yeni texnologiyaların tətbiqinin və fiberoptik xətlərin çəkilməsinin icbari tibbi sığortanın tətbiqinə geniş imkanlar açdığını bildirib, tibbi sığorta üzrə maarifləndirmə işlərinə və seminarların keçirilməsinə diqqət yetirilməsi, həkimlərin təkmilləşmə kurslarında iştirakı, tibbi sığorta olunanların həkim göstərişi əsasında

muayinələrinin təşkili, həkimlərin əməkhaqqısının artırılması, eləcə də Şərur rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanması barədə tapşırıqlar verib.

Sonra Sədərək rayon sakinləri ilə görüş olub.

Ali Məclisin Sədri tibbi sığortanın tətbiqi münasibətilə sakinləri təbrik edərək deyib: 2017-ci il mayın 3-də "Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərman imzalanmışdır. Ötən dövrdə bu məqsədlə bir sıra tədbirlər görülmüş, Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında müasir avadanlıqlar quraşdırılmış, həkimlər təyin olunmuşdur. Bu gündən etibarən isə Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb. Yeni sistem ən müasir tələblərə uyğun qurulmuşdur.

rayonda geniş quruculuq işləri aparılır, müasir binalar tikilir, rayonun bütün yaşayış məntəqələrində yeni içməli su və kanalizasiya sistemləri qurulur, insanların rahat yaşayışı təmin olunur. Sakinlər də rayonun inkişafına öz töhfələrini verirlər, müasir evlər tikilir, məskunlaşma artır. Rayonda əhalinin sağlamlığının qorunması da diqqət mərkəzindədir. Bu gün qonşu işğalçı ölkədə səhiyyə sistemi acınacaqlı vəziyyətdədir. Orada insanların tibbi sığorta haqqında məlumatları yoxdur. Lakin ölkəmizdə və onun tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında müasir səhiyyə infrastrukturunu yaradılıb. Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb. İcbari tibbi sığorta dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin səhiyyə sistemində tətbiq olunur. Azərbaycanda bu sistemin tətbiqi ölkəmizin inkişaf göstəricisidir. Bütün bunlar Azərbaycanda uğurla davam etdirilən Heydər Əliyev yolunun bəhrələridir.

Ali Məclisin Sədri 2017-ci ilin nəticələrinə görə investisiya reytingində Naxçıvan Muxtar Respublikasının lider olduğunu diqqətə çatdırıb, bu uğurun qazanılmasında Sədərək rayon sakinlərinin də əməyi olduğunu bildirib və onlara təşəkkür edib.

Rayon sakini Həsən Rzayev minnətdarlıq edərək deyib: Bu gün göstərilən dövlət qayğısı nəticəsində Sədərək rayonu kompleks inkişaf edir. Hər il geniş quruculuq işləri aparılır, müasir təhsil, mədəniyyət, səhiyyə müəssisələri tikilərək istifadəyə verilir. Rayonda torpaqların suvarılması üçün tədbirlər görüldü, nasos stansiyaları tikilərək istifadəyə verilib. Hazırda Heydərabad qəsəbəsində tikilən 48 mənzilli yeni yaşayış binası rayonda gənclərin sosial həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasının və məskunlaşmanın göstəricisidir. İcbari tibbi sığorta əhalinin sağlamlığının qorunmasının və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinin bir formasıdır. Bu gün sərhəd yaşayış məntəqəsi olan Sədərək rayonunda icbari tibbi sığortanın tətbiqi də dövlətimizin öz vətəndaşlarına göstərdiyi qayğının daha bir ifadəsidir.

Mübariz Qurbanlı Bolqarıstanın Azərbaycanadakı müvəqqəti işlər vəkili ilə görüşüb

Yanvarın 25-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Bolqarıstanın Azərbaycanadakı müvəqqəti işlər vəkili Yanko Yanakiyev ilə görüşüb. Görüş zamanı faydalı əməkdaşlığın qurulması üçün perspektivlər və maraq doğuran digər məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan-Bolqarıstan əlaqələrinin uğurla inkişaf etdiyini bildiren Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı qonağa Azərbaycandakı nümunəvi dövlət-din münasibətləri, Dövlət Komitəsinin fəaliyyət istiqamətləri, dini qurumlar arasındakı həmrəylik, dinə dövlət qayğısı barədə danışdı.

Dövlət Komitəsinin sədri Azərbaycanda 28-i qeyri-müsəlman dini icması olmaqla 793 dini icmanın dövlət qeydiyyatına alındığını bildirdi. Ölkədə mövcud dini konfessiyaların dəstəklənməsi və onların maddi durumunun yaxşılaşdırılması məqsədilə Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən müsəlman və qeyri-müsəlman dini icmalara vəsaitlərin ayrıldığını qeyd edib. Söhbət zamanı qonağı Azərbaycan həqiqətləri barədə də məlumatlandıran Dövlət Komitəsinin sədri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən yaxın zamanda ədalətli həll olunmasının vacibliyini vurğulayıb. O, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində dini-mədəni abidələri dağıtdıqlarını diqqətə çatdırıb.

Dövlət Komitəsinin dini radikalizmə qarşı mübarizə istiqamətlərindən də bəhs edən Mübariz Qurbanlı bu sahədə əsasən dini maarifləndirməyə xüsusi önəm verdiyini, Komitənin sifarişli ilə bu problemin fəsadlarından bəhs edən maarifləndirici sənədli filmlərin çəkildiyini bildirdi. Qəbula görə səmimi minnətdarlığını bildiren müvəqqəti işlər vəkili Yanko Yanakiyev tolerantlığın Azərbaycanda çox möhkəm təməl sütunları, zəngin ənənələri, dərin tarixi və mədəni köklərinin olduğunu vurğulayıb. Azərbaycanda qədimdən müxtəlif konfessiya və mədəniyyət nümayəndələri arasında nadir qarşılıqlı münasibətlər sisteminin qurulmasının digər ölkələrə nümunə olduğunu bildirdi. Bolqarıstanın Azərbaycanın din siyasətinin və dini radikalizmlə mübarizə sahəsində təcrübəsinin dərinəndə öyrənilməsinə maraqlı olduğunu deyib.

Görüşün sonunda Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı müvəqqəti işlər vəkili Yanko Yanakiyevə Azərbaycanın dini tolerantlıq mühitindən və ermənilər tərəfindən vandalizmə məruz qalmış abidələrindən bəhs edən kitablar hədiyyə edib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının ilk rayon təşkilatının təsis olunmasının 25 illiyi qeyd olunub

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) ilk rayon təşkilatı 1993-cü il yanvarın 23-də əbədiyaşar liderimiz Heydər Əliyevin iştirakı ilə Şərur rayonunda yaradılıb. Ulu Öndər təsis konfransında çıxışında torpaqlarımızın işğal olduğunu, iqtisadiyyatın get-gedə iflic vəziyyətinə düşdüyü, ölkənin parçalanmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığı bir şəraitdə YAP-ın yaranmasının zərurət olduğunu bayan etdi və təşkilat üzvlərinin bu ağır problemlərin tezliklə aradan qaldırılması üçün partiyanın fəaliyyətində yaxından iştirak edəcəklərinə əminliyini bildirdi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Şərur şəhərindəki "Bahar" kinoteatrında təşkil olunan yubiley tədbirində YAP Şərur rayon təşkilatının sədri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı Əmir Babayev deyib. Əmir Babayev qeyd edib ki, həmin il havaların qarlı və şaxtalı olmasına baxmayaraq, ən ucqar kəndlərdən də partiyanın yüzrlə təəssübkeşi Şərur şəhərindəki Mədəniyyət Sarayına toplaşmışdı. Bu, şəhərlərin dahi şəxsiyyətə olan sonsuz sevgisinin təzahürü idi. "Yarandığı ilk günlərdə YAP Şərur rayon təşkilatının 34 ərazi ilk təşkilatında 3 min nəfərə yaxın üzvü var idi ki, bunların da 12 faizini qadınlar, 17 faizini gənclər təşkil edirdi", - deyən Əmir Babayev bildirib ki, hazırda rayon təşkilatı 87 ilk təşkilatda 10 min 424 nəfər partiya üzvünü birləşdirir. Onların 31 faizini gənclər, 29,5 faizini qadınlar təşkil edir. Ötən il YAP sıralarına 121 nəfər qəbul olunub ki, bunların da 63-ü qadın, 112-si isə gənclərdir. Partiya üzvləri, xüsusilə gənclər mühüm dövlət vəzifələrinə irəli çəkilir, ictimai təşkilatlarda təmsil olunurlar. YAP Şərur rayon təşkilatı üzvlərindən 6 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı, 336-sı isə bələdiyyə üzvüdür.

Məruzəçi vurğulayıb ki, partiyanın Şərur rayon təşkilatı öz fəaliyyətini YAP-ın 2013-cü ilin iyununda keçirilən

V Qurultayı və Muxtar Respublika Təşkilatı Siyasi Şurasının 2017-ci il martın 16-da keçirilən iclasında qarşıya qoyulan vəzifələrin ardıcıl icrası istiqamətində qurub.

YAP Naxçıvan Muxtar Respublika Təşkilatının icra katibi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı Anar İbrahimov çıxışında bildirib ki, 25 illik tarixə və böyük siyasi nüfuza malik YAP-ın əsasının Ulu Öndər tərəfindən doğma diyarımızda qoyulması hər birimiz üçün qürurvericidir. "Şərurda partiyanın rayon təşkilatının yaradılması isə həm də o zamankı Azərbaycan cəmiyyətinə önəmli bir siyasi mesaj idi. Rayon təşkilatının təsis konfransında partiyanın banisi, Ümummilli Liderimiz, o zamanlar Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri olan dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin iştirakı, burada yeni dövr üçün söylədiyi proqram xarakterli çıxışı, ölkənin düşdüyü mürəkkəb və ağır vəziyyətdən çıxış yolları barədə dəyərli fikirləri, heç şübhəsiz, rayon təşkilatının təsis edilməsinə bütövlükdə Azərbaycanın ictimai-siyasi gündəminə gətirdi. Bu, həm də tezliklə digər rayonlarda da təşkilatlanma işinə əyani nümunə oldu", - deyən A.İbrahimov qeyd edib.

Azərbaycanın ictimai-siyasi və mədəni həyatında xüsusi yeri olan YAP-ın yaradılmasından ötən müddət ərzində respublikamızın sürətlə inkişaf etdiyini

vurğulayan Şərur Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Cəfərov deyib ki, ötən 22 ildə muxtar respublikada əsrə bərabər quruculuq işləri görülüb. Bu, xalqa olan bağlılığın, dövlətə, Heydər Əliyev siyasətinə sədaqətə bariz nümunəsidir. Blokadada olmasına baxmayaraq muxtar respublikada tikilən, yaxud əsaslı şəkildə yenidən qurulan çoxsaylı məktəblər, inzibati binalar, aparılan yaşllaşdırma, quruculuq və abadlıq işləri sayəsində şəhər və kəndlərimizin siması tamamilə dəyişib. Bunu Şərur rayonunun timsalında da aydın görmək mümkündür. Təkcə ötən il rayonun müxtəlif yaşayış məntəqələrində bütün maliyyə mənbələrindən tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən investisiyanın dəyəri 70 milyon manatdan çox olub. Tədbirdə çıxış edən İbadulla kənd tam orta məktəbinin müəllimi Ülker Məmmədova və YAP Şərur rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin sədri Mirkərim Seyidov əsas ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin bu gün də uğurla davam etdirildiyini, dövlət idarəçiliyində gənclərin potensialından geniş istifadə olunduğunu qeyd ediblər.

Sonra partiya üzvlüyünə yeni daxil olmuş bir qrup gəncə üzvlük vəsiqələri, partiya fəallarına isə hədiyyələr təqdim olunub.

Özbəkistanın portalı: Azərbaycan regionun nəqliyyat mərkəzinə çevrilir

Özbəkistanın "Tnews.uz" portalında "Azərbaycan regionun nəqliyyat mərkəzinə çevrilir və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində yaxşı nə-

ticələr əldə edib" sərəlvhəli məqalə yayılıb. Məqalə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Davos Dünya İqtisadi Forumunda iştirakından, Forum çərçivəsində keçirdiyi çoxsaylı görüşlərdən bəhs edir. Yazıda dövlətimizin başçısının Forum çərçivəsində təşkil edilmiş "Strateji baxış: Avrasiya" mövzusunda interaktiv iclasdakı çıxışından fikirlərə geniş yer verilib.

Erməni yalanının ifşası Pakistan mətbuatında

Pakistanın nüfuzlu mətbu orqanları olan "Rajpoot Express Islamabad" jurnalında və "National Herald Tribune" qəzetində "Turan Araşdırma Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri professor Əjdər İsmayılovun "Erməni xalqının saxta "tarixi" üç türk dövlətinin (Biaini, Arme, Part/Parfya) mifoloji və filoloji tarixidir" seriyasından "Moisey Xorenatsi anonim keşiş müəllifdir" adlı kitabı haqqında məlumat dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müəllif kitabda kifayət sayda qədim müəlliflərə, mötəbər qaynaqlara, etnoqrafik abidələrə, kilsə ədəbiyyatına, məşhur rus, erməni və Avropa tarixçilərinə istinad edərək, erməni tarix ədəbiyyatı üçün mötəbər mənbə hesab edilən "erməni tarixinin atası" M.Xorenatsinin şəxsiyyətini təkzib etməklə, kilsədə üç türk dövlətinə (Biaini, Arme, Part) aid olan, lakin "ermənileşdirilmiş" mifoloji və filoloji ədəbiyyat əsasında tərtib edilmiş "Armeniya tarixi" əsərlərinin, habelə keşiş babalarının ənənələrini davam etdirən erməni tarixçilərinin mənsub olduqları xalqa yazdıqları "qədim tarix" kitablarının saxta və uydurma olduğunu elmi əsaslarla sübuta yetirir.

İqtisadiyyat naziri Ucarda vətəndaşları qəbul edəcək

Yanvarın 26-da İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Ucarda Zərdab, Kürdəmir və Ucar rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edəcək. İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, vətəndaşların qəbulu saat 10:00-dan etibarən Yeni Azərbaycan Partiyasının Ucar rayon təşkilatının inzibati binasında (ünvan: Ucar şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 151) keçiriləcək.

Qəbula gəlmək istəyən vətəndaşlar qeydiyyat üçün İqtisadiyyat Nazirliyinin office@economy.gov.az elektron poçt ünvanı və 493-14-56, 493-88-67 (21-05), (055) 257-60-90 nömrəli telefonlar (əlaqələndirici şəxs Elmar Hacıyev), Nazirliyin 195-2 Çağrı Mərkəzi, həmçinin Nazirliyin Aran regional bölməsi (əlaqələndirici şəxs Elbrus Hüseynov, əlaqə telefonu: (022) 337-82-81, (055) 206-88-52, elektron poçt ünvanı: elbrus.huseynov@economy.gov.az) vasitəsilə müraciət edə bilərlər. Bununla yanaşı, vətəndaşlar İqtisadiyyat Nazirliyinin internet və facebook səhifələrində xüsusi olaraq yaradılmış "İqtisadiyyat nazirinin şəhər və rayonlarda keçirilən qəbulu üçün müraciət" bölmələri vasitəsilə də qəbula yazıla bilərlər.

Myth of the great Armenia?

There are no sources and evidence proving the existence of the great Armenia

Armenian pseudo-scientists were publishing books about the nonexistent "Great Armenia", listing history and historical facts, compiling more and more lies on historical topics. One of the authors of Armenian history was Moses Khorenatsi. He was the author of the book "The History of Armenia". In his book, he listed "Moses Khorenatsi, the Anonymous Author-Priest". Azerbaijan scientist, doctor of philology, Professor Aghajir İsmayılov completely refutes the personality of Moses Khorenatsi and considered "The father of Armenian history". "Famous Armenian scientist, Nikita Depontov, who translated the book of Moses Khorenatsi, "History of Armenia" into Russian, and published it in 1958 in Moscow, answered to the question whether there existed a great Armenia. According to E.İsmayılov, Khorenatsi's book is based on legends. Touching upon historiographic data of the

work, Nikita Depontov noted that the "History of Armenia" consisting of these books was written on the basis of numerous sources that are not reliable", said Author of "Moses Khorenatsi: Anonymous Author-Priest" Aghajir İsmayılov.

It is world history. It is difficult to find a more detailed and complicated story than that of Armenia. Many Armenian, Russian and European scientists noted this in their studies.

There are no sources and evidence proving the existence of the great Armenia. Khorenatsi had written his book under the title of "The History of the Holy", but for some reasons, it was translated into Russian as "The History of Armenia". It is

26 yanvar 2018-ci il

Hikmət Babaoğlu: "Prezident İlham Əliyev Davosda dövlətimizin siyasi iradəsini sərgilədi"

Dünyanın başlıca siyasi, sosial və iqtisadi problemlərinin müzakirəsi üçün strateji platforma hesab olunan Davos İqtisadi Forumunda Azərbaycan uğurla təmsil olunur. Forumun illik toplantılarına dövlət rəhbərləri, tanınmış siyasi xadimlər, böyük və nüfuzlu şirkətlərin rəhbərləri, müxtəlif qeyri-hökumət təşkilatlarının, media orqanlarının nümayəndələri qatılırlar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu mötəbər tədbirdə hər il iştirakı dövlətimizin böyük nüfuz səhbi olmasının göstəricisidir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu deyib. Hikmət Babaoğlu bildirib ki, iqtisadi xarakter daşmasına baxmayaraq, Davos Forumu dünya siyasətinə, beynəlxalq münasibətlərə ciddi təsirə malikdir. Forum dünyanın iqtisadi mənzərəsinin şəkilləndirilməsində önəmli rol oynayır. Burada irəliləyən yeni fikirlər, təkliflər global iqtisadiyyata yeni istiqamətlər verir. Davos Forumu, eyni zamanda, iqtisadi güc mərkəzlərinin bir-biri ilə dialoqu və dünya ictimaiyyətinə hesabat xarakteri daşıyır. Qlobal iqtisadi böhranın, milyonlarla insanın yaşayışına, ayrı-ayrı dövlətlərin iqtisadiyyatına təsir edən siyasi münaqişələrin davam etdiyi, ərzaq çatışmazlığı probleminin mövcud olduğu indiki dövrdə siyasi liderləri, iş adamlarını, vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının rəhbərlərini bir araya toplayan Davos Forumu, şübhəsiz ki, bir çox məsələlərin müzakirəsinə və vacib qərarların qəbuluna əlverişli mühit yaradır.

Milli Məclisin deputatı qeyd edib ki, Azərbaycan Dünya İqtisadi Forumunda uğurla təmsil olunur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forum çərçivəsində "Strateji baxış: Avrasiya" panelindəki müzakirələrdə çıxış edərək ölkəmiz region və dünya üçün strateji əhəmiyyətə malik olan məsələləri diqqətə çatdırdı, Azərbaycan realitələrini ifadə etdi. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanda bütün fundamental azadlıqların, o cümlədən mətbuat azadlığının təmin olunduğunu bildirdi. Bir sözlə, Prezident Davosda dövlətimizin siyasi iradəsini sərgilədi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Azərbaycanda mətbuat tamamilə azaddır. Azərbaycan əhalisinin 80 faizi internet istifadəçisidir. Bu, Azərbaycana qarşı təzyiqlə mexanizmi formalaşdırmağa və "qara piar" kampaniyası aparmağa çalışanlara tutarlı cavab idi. Azərbaycanın müstəqil siyasət yürüdükdən dövlət olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev bu siyasətin milli maraqlarımıza söykəndiyini, ölkəmizdə sabit siyasi və iqtisadi vəziyyətin mövcud olduğunu diqqətə çatdırdı. Əlbəttə, Azərbaycanın daxili və xarici siyasət kursunun əsasında müstəqillik prinsipi dayanır, həyata keçirilən siyasət milli maraqlara söykənir. Azərbaycana qarşı təzyiqlər və "qara piar" kampaniyasının başlıca səbəbi dövlətimizin müstəqil, heç kəmdən asılı olmayan siyasət həyata keçirməsidir.

"Prezident İlham Əliyev hər zaman deyir ki, Azərbaycan qarşısızdır, rəqabət məkanı deyil, tərəfdaşlıq və əməkdaşlıq məkanıdır. Xarici siyasətimizin strateji əsaslarından biri olan bu ideya, onun konstruktiv məzmunu və real siyasi proseslərdə özünü doğrultması beynəlxalq münasibətlərin hazırkı mürəkkəb mərhələsində Azərbaycanı strateji tərəfdaşlıq üçün cazibə mərkəzinə çevirir. Azərbaycanın cazibə mərkəzinə çevrilməsi həm də Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən müstəqil və tarazlaşdırılmış xarici siyasət kursunun dünyanın güc mərkəzləri tərəfindən hörmətlə qarşılanması və qəbul edilməsinin əyani təsdiqidir", - deyərək Hikmət Babaoğlu əlavə edib. Deputat vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı Azərbaycanın xarici siyasətini xarakterizə edərkən ölkənin milli maraqlarına əsaslanaraq, eyni zamanda, qonşu dövlətlərin maraqlarını anlamaqla olduqca pragmatik və səmimi münasibətlərin qurulmasının əhəmiyyətini diqqətə çatdırdı: "Əlbəttə, regional əməkdaşlıq və təhlükəsizlikə fundamental töhfələr verən Azərbaycanın tarazlaşdırılmış xarici siyasət həyata keçirməsi həm ölkəmizin milli maraqlarının qorunması, həm də regional sabitliyin, təhlükəsizlik və inkişafın təmin olunması baxımından mühüm strateji əhəmiyyətə malikdir".

H.Babaoğlu qeyd edib ki, Forum çərçivəsində davam etdirilən intensiv təmaslar Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyinin möhkəmlənməsi, ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrinin genişlənməsi baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir: "Bütün bunlar Forum iştirakçıları arasında Azərbaycan iqtisadiyyatı və ölkəmizin iqtisadi siyasəti barədə real təsəvvür yaratmaqla əməkdaşlıq üçün yeni perspektivlərin açılacağından xəbər verir. Prezident İlham Əliyevin xeyli sayda görüşlər keçirməsi dünyanın ölkəmizə olan diqqətinin göstəricisidir və yeni tərəfdaşlıqların əsasının qoyulmasına zəmin yaradır".

Bakı Ali Neft Məktəbində yeni elektron tədris sistemi yaradılır

Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) yeni elektron tədris sisteminin tətbiqinə dair təqdimat keçirilib. BANM-in ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin SİA-ya verilən məlumatına görə, təqdimatda Ali Məktəbin rektoru Elmar Qasımov, professor-müəllim heyəti və administrativ kollektiv iştirak edib. Təqdimat Ali Məktəbin riyaziyyat müəllimi Tural Abdullayev tərəfindən keçirilib. Təqdimatın ilkin mərhələsində sistemin BANM-in gündəlik fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması və optimallaşdırılması istiqamətində ümumi faydalarından danışılıb.

Belə ki, sistemin yeniliklərinin tətbiqi nəticəsində böyük vaxt itkisinin qarşısı alınacaq, sistem insan əməyini əhəmiyyətli azaltdığından əməliyyatlarda səhvə yol verilməsi aradan qaldırılacaq, həmçinin fəaliyyət və proseslərə nəzarət daha asan və vaxt sərfi olmadan həyata keçirilə bilər. Tural Abdullayev təqdimat zamanı yeni sistemin köməyiylə BANM administrasiyasının işinin xeyli optimallaşacağını deyərək bildirib ki, indi transkriptlər, arayışlar, diplom əlavəsi, dərslər qeydiyyatı, qiymət cədvəli və s. kimi işləri administrativ işçilər deyil, sistem hazırlayacaq. Yeni sistem həmçinin tələbə haqqında məlumatlar, tələbə bileti, tələbələrə turniket qeydləri, tələbələrə imtahanlarda iştirak siyahısı, tələbələrə təqaüdləri haqqında məlumatları özündə birləşdirərək istifadəçilərə bu istiqamətdə bələdçilik edəcək. Qeyd edək ki, elektron tədris sistemi BANM rəhbərliyinə tələbələr arasında müəyyən sorğular keçirməyə imkan verəcək ki, bu da keyfiyyətin təmin olunmasına və yarana biləcək problemlərin dərhal aradan qaldırılmasına kömək edəcək.

Sumqayıtın gənc YAP üzvləri "Əsl məhəbbət haqqında" filmi izləyiblər

Yeni Azərbaycan Partiyası Sumqayıt şəhər təşkilatı gənclər birliyinin təşkilatçılığı ilə Nəriman Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyatını əks etdirən "Əsl məhəbbət haqqında" sənədli film nümayiş olunub.

Tədbirdə YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədr müavini Səkinə Sadıqova, YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı gənclər birliyinin sədri El-

vin Məmmədzadə, tələbə gənclər təşkilatları və fəal gənclər iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı gənclər birliyinin sədri Elvin Məmmədzadə Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişindən sonra Azərbaycanın ən yeni tarixinin şanlı səhifələrinin Ümummillili Liderin imzası ilə yazıldığını vurğulayıb və nümayiş olunan sənədli film haqqında məlumat verib.

Çıxış edən YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədr müavini Səkinə Sadıqova Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu dövlət-gənclər siyasətindən söhbət açıb və bu siyasətin Cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini qeyd edib. Daha sonra YAP Sumqayıt şəhər təşkilatı gənclər birliyinin fəal üzvləri "Əsl məhəbbət haqqında" sənədli filmi izləyiblər.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Güzeştli mənzillərin tikintisi dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir

Ölkəmizdə güzeştli mənzillərin tikintisinə başlamaqda əsas məqsəd əhəlinin aztəminatlı hissəsinə belə mənzilləri orta bazar qiymətindən aşağı qiymətə və uzunmüddətli kreditlə təklif etməkdir. Təbii ki, bu addım dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi insanların mənzil problemlərinin həllinə və sosial rifahının yüksəldilməsinə yönəlib. Güzeştli mənzillərin tikintisi yeni iş yerlərinin yaradılmasına və inşaat sektorunun inkişafına da çox böyük təkan verəcək. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) yaradılması da məhz bu aktual məsələyə xidmət edir. Artıq uyğun qiymətə mənzil tikintisi sahəsində paytaxtda xeyli işlər görülüb. Yeri gəlmişkən, bu tipli mənzillərin tikintisi nəinki Bakı şəhərində, həm də digər rayon və şəhərlərdə də aparılacaq.

Qeyd edək ki, Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin ilk layihəsi olan və xarici dairəvi avtomobil yolunun kənarında yerləşən Yasamal Yaşayış Kompleksinin ümumi sahəsi 11,6 hektardır. Kompleks böyük bir ərazini əhatə etməklə, çox əlverişli - şəhərin ekoloji cəhətdən təmiz bir məkanında salınır. MİDA-nın mətbuat katibi Diana Dadaşova AZƏRTAC-a müsahibəsində bildirib ki, layihəyə görə kompleks 29 çoxmənzilli yaşayış binasından ibarət olacaq. Bunlardan 17-sinin 2-bloku 9-mərtəbəli, 12-sinin isə 1-bloku 12-mərtəbəli olması planlaşdırılır. Bu binalardakı 1843 mənzildən 324-ü birotəqatlı, 1052-si ikiotaqlı, 467-si isə üçotaqlıdır. Birotəqatlı mənzillərin sahəsi 31-33 kvadratmetr, ikiotaqlı mənzillərin 50-58 kvadratmetr, üçotaqlı mənzillərin sahəsi isə təqribən 70 kvadratmetrdir.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri İmişli rayonunda vətəndaşlarla görüşüb

Yanvarın 25-də ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseyn Bağirov İmişli şəhərində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində İmişli, Zərdab, Füzuli, Beyləqan, Xocavənd və Laçın rayonlarının sakinləri ilə görüşüb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə, qəbulda ətraf mühitin və ekoloji tarazlığın mühafizəsi, meşələrin qorunması, biomüxtəliflik, bioresurslar və s. məsələlərlə bağlı 40-a yaxın vətəndaşın müraciətinə baxılıb.

Nazirliyin idarə və departamentlərinin, həmçinin tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirak etdiyi qəbul zamanı nazir vətəndaşların müraciətlərini, şikayət və təkliflərini dinləyərək hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyə uyğun müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün konkret tapşırıqlar verib. Vətəndaşları narahat edən məsələlərin bir qismi yerində həllini tapıb, digər məsələlər araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər isə müvafiq qurumlara çatdırılması üçün qeydiyyata alınıb.

“Kaspi” Liseyində şagirdlər arasında beynəlxalq olimpiada keçirilib

“Kaspi” Liseyinin ev sahibliyi ilə Dünya Alimlər Kubokunun (The World Scholar's Cup) Bakı rəndunun rəsmi açılış mərasimi keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, turnirdə Azərbaycandan olan komandalarla (TİSA, Bakı Oxford School, Avropa Azərbaycan Məktəbi, ABC (Azerbaijan British College), Zərifə Əliyeva adına Lisey, Kaspi Liseyi - Ağ şəhər və Bakıxanov filialları, 23 nömrəli məktəb və digər özəl

və dövlət məktəbləri ilə yanaşı, Qafqazın müxtəlif regionlarının aparıcı təhsil qurumlarından olan komandalar iştirak ediblər. Beynəlxalq olimpiadaya 200-ə yaxın şagird qatılıb.

Dünya Alimlər Kubokunun təsisçisi Daniel Berdiçevski rəsmi açılış elan etdikdən sonra sözü “Kaspi” Təhsil Şirkətinin təsisçisi Sona Vəliyevaya verib. S.Vəliyeva mərasimə qatılan iştirakçıları və media nümayəndələrini salamlayaraq onlara uğurlar arzu

edib: “Bu cür dünya miqyaslı bilik yarışının Azərbaycan və Qafqaz regionu məktəbləri arasında “Kaspi” Liseyində keçirilməsi qürurvericidir. İnanıram ki, siz burada özünüzü qonaq kimi yox, ev sahibi kimi hiss edəcəksiniz. Çox yaxşı haldır ki, burada hər bir şagird öyrənmək qabiliyyətini ortaya qoya biləcək. Eyni zamanda, fərdi və qrupla işləmək qabiliyyəti nümayiş etdirəcək. Mən inanıram ki, hər bir şagird buradan uğurla qayıdacaq. Söhbət hansı yerə layiq olmaqdan getmir, burada iştirakın özü belə, böyük təcrübə toplamaq deməkdir. Bugünkü olimpiadanın iştirakçıları arasında gələcəyin alimləri, ixtiraçıları var. Çünki hər bir ixtiraçı sizin kimi məktəb yaşlarını keçib, hansısa yaradıcılıq xeyalları qurub. Ona görə sizin aranızda da gələcəyin böyük alimlərini görürəm. Hər birinizə, bütövlükdə, olimpiadanın ümumi işinə uğurlar arzulayıram. İnanıram ki, “Kaspi” Liseyi bundan sonra da böyük olimpiadalara ev sahibliyi edəcək”.

Sonra Daniel və komandası bu Kubok haqqında interaktiv şəkildə şagirdlər üçün geniş məlumat verib və komandalarla yaxından tanış olublar. Bildirilib ki, Dünya Alimlər Kuboku şagirdlərin elmi biliklərlə yanaşı, onların yaradıcı düşüncə, fikirlərini səlis və sərbəst şəkildə ifadə etmək və digər şəxsi keyfiyyətlərini inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Gün ərzində şagirdlər müxtəlif aktual mövzular üzrə debat yarışları keçirəcəklər. Bununla yanaşı, digər mərhələ olan Esse kateqoriyasında iştirakçılar ənənəvi olaraq fərdi şəkildə deyil, qrup halında bu esseləri yazacaqlar. Daha sonra iştirakçıların bilikləri interaktiv test mərhələsində sınaqcaq. Sonda isə ən yaxşı nəticə əldə etmiş komandalər Qrup mübarizəsində yarışacaqlar.

Qeyd edək ki, yarışlar sabah da davam edəcək və qaliblər günün sonunda müəyyən oləcəklər. Qalib komandalər müxtəlif kateqoriyalar üzrə kubok və medallarla təltif olunacaqlar. 2007-ci ildə təsis edilən Dünya Alimlər Kuboku (World Scholar's Cup) hər il əllidən çox ölkədə iyirmi mindən çox şagirdi bir araya gətirir. Yarışın məqsədi şagirdlərə öyrənməyi sevdirmək, sosial bacarıqlarını inkişaf etdirmək və onlara global vətəndaşlıq hissini aşılamaqdır.

Yarış dörd kateqoriya üzrə - Debat, Esse, Alimlərin mübarizəsi (test), Qrup mübarizəsi, səkkiz istiqamətdə həyata keçirilir və üç mərhələdən ibarət olur. Birinci mərhələdə şagirdlər ölkələrdə (Azərbaycan, Türkiyə, Hollandiya, Kanada, ABŞ və s.) təşkil edilən regional turnirlərdə iştirak edir və “Global” turnirdə iştirak hüququ əldə etmək üçün mübarizə aparırlar. Qlobal turnirlərdə (20 ölkə üzrə) uğur qazanan iştirakçılar ABŞ-ın Yeyl Universitetində (YALE University) keçirilən “Çempionlar” turnirində öz güclərini sınaırlar. Nəzərə çatdırmaq ki, Kaspi Liseyi regional turnirdə on dörd komanda ilə təmsil olunur.

“İtkin düşən gəmidə Azərbaycan vətəndaşlarının olub-olmaması araşdırılır”

nizində göyertəsində 21 nəfər olan “Vostok” balıqçı gəmisi ilə rabitə kəsilib. Gəminin göyertəsində Rusiya, Moldova, Ukrayna və Azərbaycan vətəndaşlarının olduğu bildirilib.

“Azərbaycanın Yaponiyadakı səfirliyi Primorski vilayəti sahillərində itkin düşən Rusiyaya məxsus “Vostok” balıqçı gəmisi Azərbaycan vətəndaşlarının olub-olmaması məsələsini araşdırır”. SİA-nın məlumatına görə, bunu açıqlamasında Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib. H.Hacıyev qeyd edib ki, məsələ ilə bağlı ictimaiyyətə əlavə məlumat veriləcək. Xatırladaq ki, yanvarın 25-də Yapon dənizində göyertəsində 21 nəfər olan “Vostok” balıqçı gəmisi ilə rabitə kəsilib. Gəminin göyertəsində Rusiya, Moldova, Ukrayna və Azərbaycan vətəndaşlarının olduğu bildirilib.

YAP Səbail rayon təşkilatının İdarə Heyətinin iclası keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının İdarə Heyətinin iclası keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, iclasda gündəlikdə duran məsələlər müzakirə olunub. Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Şəmsəddin Hacıyev iclası açıq elan edərək deyib ki, gündəlikdə dayanan ilk məsələ YAP Səbail rayon təşkilatının 2018-ci il üçün iş planının təsdiq edilməsidir. Bura aşağıdakılar daxildir:

- Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər planının müzakirəsi və təsdiqi
- Prezident seçkiləri ilə əlaqədar tədbirlər planının müzakirəsi və təsdiqi
- “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli” çərçivəsində tədbirlər planının müzakirəsi və təsdiqi daxildir.
- 2. Qadınlar Şurasının illik iş planının təsdiq edilməsi
- 3. Gənclər Təşkilatının illik iş planının təsdiq edilməsi
- 4. Nəzəret-təftiş komissiyasının illik iş planının təsdiq edilməsi
- 5. Yeni təsis olunmuş ərazi ilk partiya təşkilatlarından daxil olmuş müraciətlərə baxılması
- “Filarmoniya” (M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası) ərazi ilk partiya təşkilatından daxil olmuş 28.11.2017-ci il tarixli müraciət
- 6. Cari məsələlər
- “Pedaqoqlar” (Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti) ərazi ilk partiya təşkilatından daxil olmuş 16.01.2018-ci il tarixli müraciət (Həziyeva Səma Şakir qızı, vəsiqə № 178731)
- Üzvlük vəsiqəsinin itməsi ilə əlaqədar yeni vəsiqə verilməsi
- Sonra gündəlikdə dayanan məsələlərlə əlaqədar təkliflər səsləndirilib və gündəlik səsə qoyularaq təsdiq edilib.

Fövqəladə hallar naziri Tərtərdə vətəndaşları qəbul edib

bərlərinin də iştirak etdikləri qəbulda Tərtər, Ağdam, Bərdə rayonlarının sakinlərinin və həmin rayonlarda məskunlaşmış məcburi köçkünlərin müraciətlərinə baxılıb.

Fövqəladə hallar naziri tərəfindən qəbul edilən 20 vətəndaşın müraciətlərinin bir çoxu yerində öz həllini tapıb, bir sıra məsələlərlə bağlı qanunvericiliyə uyğun dərhal zəruri tədbirlərin görülməsi barədə aidiyyəti strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib. Bundan başqa, kadr məsələləri ilə bağlı 177, digər məsələlərlə bağlı müraciət etmiş 39 vətəndaş nazir müavinləri və nazirliyin müvafiq baş idarə və qurum rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunub.

“Sarkisyan AŞPA-da əsl sifətini ortaya qoydu”

“Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qış sessiyasında ötən gün etdiyi çıxışında qurduğu xeyallara uyğun ölkəni təqdim etmək istəyib. Onun çıxışının yalanla dolu olduğunu hamı bildi”. Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Azər Badamov deyib. “Sarkisyanın dediyinə görə, Ermənistan inkişaf edən ölkədir, heç bir iqtisadi sıxıntısı yoxdur. O, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həllində də Azərbaycanı günahlandırmaq istədi. Amma nümayəndə heyətimizin rəhbəri Səməd Seyidov Sarkisyanı tutarlı cavablarını verdi. Yəni, Sarkisyanın verilən suallar və cavablar onun iç üzünü ortaya qoymaqla yanaşı durumunu da pis vəziyyətə saldı. Hamı bilir ki, Ermənistan blokada vəziyyətindədir, iqtisadiyyatında böhran yaşayır, əhali aclıqdan əziyyət çəkdiyindən ölkəni kütləvi şəkildə tərk edir, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həllində qeyri-konstruktiv mövqə sərgiləyir. Ölkənin vəziyyəti belə acınacaqlı olan halda çıxıb AŞPA tribunasından ölkəsinin tərifləmək düşünürəm ki, bunu ancaq utanmayan sifətlər edir. O sifət də əli günahsız insanların qanına batmış Sarkisyandır”.

Bəhruz Quliyev: “Medianın fəaliyyətində məhdudiyyətdən danışmaq qeyri- mümkündür”

Prezident İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumu çərçivəsində irəli sürdüyü əhəmiyyətli fikirlərdən biri də media və söz azadlığının mövcudluğu, eləcə də Azərbaycanın maraqlarına qarşı çıxış edən müəyyən xarici dairələrin cəhdləri ətrafında oldu ki, bu da özündə

bir-sıra mühüm məqamları ehtiva etməkdədir”. Bu fikirləri SİA-ya ekspert Bəhruz Quliyev ölkə başçısının Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “Strateji perspektivlər: Avrasiya” adlı panel müzakirəsindəki çıxışını şərh edərək bildirib. Ekspertin sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyev jurnalistlərin suallarını cavablandırarkən, fikirləri məhz bu faktor üzərinə yönəldərək, ölkəmizdə bütün hüquqların tam şəkildə qorunduğunu vurğulayıb: “Təəssüf ki, bir sıra qərbyönlü təşkilatlar və media ilə bağlı olan beynəlxalq qurumlar ölkəmizdəki real vəziyyəti sağlam baxışla görmürlər, ya da görmək istəmirlər. Məhz dövlət başçımız onların qarşısına dolğun, arqumentli sübutlar qoydu ki, bu sübutlar tam mənada özünü əks etdirməkdədir. “Azərbaycanda media tamamilə azaddır”-deyə vurğulayan dövlət başçısı panel müzakirəsində onu da xatırladı ki, ölkə əhalisinin təxminən 80 faizi internet istifadəçisidir. Beləliklə, bir halda ki, Azərbaycanda internet heç bir senzura, müdaxilə olmadan azad şəkildə fəaliyyət göstərsə, ölkə əhalisinin böyük hissəsi internet istifadəçisidirsə, demək, medianın fəaliyyətində ümumiyyətlə, məhdudiyyətdən danışmaq qeyri-mümkündür”.

Bəhruz Quliyev əlavə edib ki, istənilən ciddi sorğu mərkəzlərinin hesabatlarında biz, Azərbaycanın demək olar ki, bütün sahələrdə irəliləməsinin şahidi oluruq: “Diqqət edin, Azərbaycan digər müstəqil ölkələrdən fərqli olaraq daha dinamik fəaliyyəti ilə yanaşı, həm də milli maraqlar kontekstindən çıxış edir və bu söz yox ki, bəzi dairələri ciddi şəkildə narahat edir. Ölkə başçımız, bu nöqtəyi-nəzərdən yanaşma edərək, Qərb qurumlarının münbit reallığı həzm edə bilmədiklərini vurğulayıb. O, qeyd edib ki, ölkəmizlə bağlı bəzi qərəzli reytingləri də məhz həmin qurumlar müxtəlif vasitələrlə ictimailəşdirməyə cəhdlər göstərirlər. Əlbəttə ki, burada həmin dairələrlə əlbir olan və özlərini müxalifətçi, QHT rəhbəri, hüquqşünas adlandıran toplu da mövcuddur ki, bu və ya digər şəkildə həmin qərəzlərin yayılmasında canfəşanlıq göstərirlər. Ancaq söz yox ki, belə cəhdlərin heç biri nə onların, nə də onlarla əlbir olanların istədikləri nəticəni vermir, verə də bilməz. Belə ki, ortada reallıq mövcuddur: Azərbaycan milli maraqlarına uyğun müstəqil siyasət həyata keçirir, siyasi inkişaf iqtisadi inkişafı ilə yanaşı tərəqqi edir. Əbəs deyil ki, Dünya İqtisadi Forumunun növbəti açıqlamasında Azərbaycanın iqtisadi rəqabətə davamlılığına görə 35-ci yerdə qərarlaşdığı xüsusilə vurğulanıb. Cənab İlham Əliyev də bununla bağlı bildirib ki, bu, yaxşı göstəricidir və bir daha nümayiş etdirir ki, Azərbaycan azad ölkədir”.

Xeyirxah insan, fədakar pedaqoq, fəal ictimai-siyasi xadim

Tanınmış ictimai-siyasi xadim, Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatının sədri, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mühəndisi, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti Nəqliyyat fakültəsinin Nəqliyyat tikintisi və yol hərəkətinin təşkili kafedrasının müdiri, texnika üzrə fəlsəfə doktoru **Tağı Məhəmməd oğlu Əhmədovun anadan olmasının 70 ili tamam olur.**

Tağı Əhmədov 1948-ci il fevral ayının 1-də Naxçıvan MR-in Şahbuz rayonunun Güney Qışlaq kəndində dünyaya göz açıb. Ailənin sonbeşiyi olduğu üçün valideynlərinin hədsiz sevgisi, yüksək əxlaqi tərbiyəsi ilə böyüyən Tağı yaşadılardan öz zəkası, dünya görüşü ilə fərqlənib. Övladının bu qabiliyyətini dəyərləndirən Məhəmməd kişi onun daha çox uğur qazanması və həyata daha tez atılması üçün məktəbə erkən qoyub. 1953-cü ildə beş yaşında parta arxasında əyləşən Tağı savadı, nizam-intizamı ilə müəllimlərinin sevimli şagirdi olub. 1960-cı ildə təhsil aldığı yeddiillik məktəbi əla qiymətlərlə başa vurduqdan sonra Naxçıvan Kənd Təsərrüfatı Texnikumuna daxil olub. O zaman Şahbuz rayonunun əhalisinin əksəriyyəti kənd təsərrüfatı sahəsində çalışırdı. Gənc Tağını düşündürən bu idi ki, texnikumda oxuduğu müddətdə əsl kənd təsərrüfatı mütəxəssisi kimi yetişsin və qazandığı biliyi doğma Şahbuzun inkişafına sərf etsin. O, 1965-ci ildə texnikumu bitirdikdən sonra hərbi xidmətə çağırılana qədər Şahbuzun Biçənək, Çömür və Badamlı kəndlərində ixtisası üzrə fəaliyyət göstərmişdir.

Tağı Əhmədov 1967-1969-cu illərdə Ukrayna SSR-də hərbi xidmətdə olub. Xidmət etdiyi illərdə eşitmişdi ki, Bakıda yeni nəqliyyat vasitəsi - metro istifadəyə verilib. Metro ilə tanışlığı da elə Ukraynada olmuşdu və bu tanışlıq Tağıya gələcək karyerası ilə bağlı fikir vermişdi. Qərara almışdı ki, vətənə qayıdan kimi yaxın qohumlarının da çalışdığı Bakı Metropoliteninə iş üçün müraciət etsin. Bu arzu 1970-ci ildə gerçək olur, Tağı Bakı Metropoliteninə fəhlə kimi işə qəbul olunur. Əməkdar elm xadimi, professor Şahlar Əsgərovun təbirincə desək, işi əli ilə görən fəhlə, əli və ağı ilə görən usta, əli, ağı və ürəyi ilə görən isə ustadır. Bu mənada Tağı fəhlə kimi çalışdığı 18 il ərzində öz işinə ağı və ürəyini qoymuş bir ustad olub. Bu zəhmətinin nəticəsində işlədiyi qurumda 1988-ci ildə distansiya rəisi, 1994-cü ildə xidmət rəisi və nəhayət, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ümummilli lider Heydər Əliyevin 27 iyul 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə Bakı Metropoliteninin rəisi vəzifəsinə irəli çəkilib.

Tağı Əhmədov Metropolitenə çalışdığı 44 il ərzində öz sadəliyi, səmimiyyəti ilə yadda qalıb, vəzifəpərəst olmayıb, iş həyatında ədaləti, zəhmətsevərliyi, və-

tənpərvərliyi ali dəyərlər kimi qəbul edib.

Tağı Əhmədovun qazandığı uğurlarda, bir şəxsiyyət kimi formalaşmasında, şübhəsiz, onun aldığı təhsilin rolu böyükdür. Ümumiyyətlə, əmək fəaliyyətinə başladığı ilk illərdə təhsil məsələsi Tağını daima düşündürüb. Təhsili insanın güclü, müdrik bir şəxsiyyət kimi yetişməsində bir vasitə kimi görən Tağı 1970-ci ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunun Texnologiya fakültəsinə daxil olub və 1976-cı ildə müvəffəqiyyətlə bu ali təhsil ocağını başa vurub. T.Əhmədov ikinci təhsilini isə 1984-1987-ci illərdə Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunda körpü və tunel ixtisası üzrə alıb. Heç şübhəsiz, bütün bunlar Tağının elm və təhsilə verdiyi dəyərdən, heyatda davamlı olaraq yeni biliklərə yiyələnmək arzusundan qaynaqlanıb. Təsədüfi deyil ki, sonralar Tağı Əhmədov ikiillik ingilis dili kursunu və Moskvada dəmiryolu nəqliyyatı ixtisaslaşma kursunu bitirib.

Tağı Əhmədov həm də elm adamıdır. Uzun müddət üzərində işlədiyi elmi işini 2007-ci ildə müdafiə edərək texnika üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi alıb. Hazırda “Tunellərin zəlzələyə davamlılığı” mövzusunda doktorluq dissertasiyası üzərində çalışır.

Savadlı, peşəkar, innovativ kadrların yetişdirilməsi bir ziyalı üçün əsl ali dəyərlərdəndir. Tağı Əhmədov da pedaqoq kimi öz işinin öhdəsindən ləyaqətlə gəlir. Artıq uzun illərdir ki, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində “Tunellər və metropolitenlər” fənnindən dərs deyir, mütəxəssislərin yetişdirilməsində yaxından iştirak edir. Onun müəllifi olduğu dərslik və metodik göstərişlər gənc nəslin elmi biliklərə yiyələnməsində böyük rol oynayır. Heç kimə sirr deyil ki, ali məktəb tələbələri üçün tədris ədəbiyyatı qələmə almaq yüksək bilik, dərin analiz və sintez qabiliyyəti, pedaqoji ustalığı tələb edən yaradıcılıq işidir. Bütün bu xüsusiyyətləri özündə ehtiva edən Tağı Əhmədovun ilk tədris ədəbiyyatı 2001-ci ildə N.Qasimov və Q.Əliyev ilə həmmüəllifli nəşr etdiyi iki hissədən ibarət olan “Tunellər və metropolitenlər” dərsliyidir. “Nəqliyyat tikintisi” istiqamətində təhsil alan bakalavr və magistrantlar üçün əvəz edilməz olan bu tədris ədəbiyyatında

nəqliyyat tunelləri haqqında ümumi məlumatlar verilməklə yanaşı, müxtəlif mühəndisi, geoloji və hidrogeoloji şəraitli yerlərdə tunel trassasının yerləşdirilməsi qanunauyğunluqları, dağ təzyiqinin təyin edilməsi metodikası, tunellər içərisində lazımi sanitariya mikroiklimin təmin edilməsi üsulları göstərilib. Dərsliyin metropolitenlərə həsr olunan bölməsində pəraqon tunellərinin və stansiyalarının konstruksiyası, metropolitenlərin sanitariya texniki və elektrik avadanlıqları, qatar heyəti və daxili yol qurğuları, metropoliten stansiyalarının yer üstü ilə əlaqə formaları, keçid kameraları və dalanlar barədə məlumat verilib. Praktiki biliklər əsasında işlənildiyi üçün əsərdən yeraltı mühəndisi qurğuların layihələndirilməsi, tikilməsi və istismarı ilə bağlı sahədə işləyən texniki işçilər də geniş şəkildə istifadə edirlər.

Tağı müəllimin digər bir dərsliyi 2002-ci ildə “Çaşıoğlu” nəşriyyatında çap etdiyi “Nəqliyyat yollarında körpülər və qurğular” əsəridir. N.Qasimov və Y.Piriyevlə birlikdə yazdığı dərslikdə nəqliyyat yollarındakı sənəti mühəndisi qurğular barədə ümumi məlumatlar verilməklə yanaşı, təbii və ya sənəti xarakterli maneələr üzərindən körpü keçidlərinin layihələndirilməsi ardıcılığı göstərilmişdir. Bundan başqa, kitabda avtomobil və dəmir yollarında ağac, daş, beton, dəmir-beton aşırım qurğuları körpü elementlərinin daimi və müvəqqəti yüklər təsirinə hesablanması müddəaları işlənilib. 4 bölmə, 16 fəsildən ibarət olan əsərdə nəqliyyat yollarında layihələndirilən körpü elementlərinin konstruksiyası sadədən mürəkkəbləyə doğru istiqamətdə şərh edilib.

Tağı müəllim “Nəqliyyat yollarında körpülərin layihələndirilməsinə aid”, “Metropolitenlərdə elmi-texniki tərəqqi və onun səmərəliliyinin hesablanması qaydaları” və başqa metodik vəsaitlərin hazırlanmasında da yaxından iştirak edib. Bunlardan sonuncusunda Bakı Metropolitenində elmi-texniki tərəqqinin mahiyyəti, inkişafının qanunauyğunluqları, səmərəliliyinin hesablanması qaydaları və stınullaşdırma formaları verilib.

Alim lüğətçilik sahəsində də qələmini sınaqaraq 2013-cü ildə “Korroziya ilə bağlı terminlərin izahlı lüğəti”ni çap etdirib. Kitabda nəqliyyat yollarına, xüsusilə dəmir yolları və tunellər üçün ağır iqtisadi fəsadlar yetirən korroziya proseslərinin hər tərəfli öyrənilməsi və ona qarşı effektiv mühafizə üsullarının tətbiqi sahəsində işlənən terminlərə yer verilib. Korroziya sahəsində çalışan mütəxəssislər, təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuş lüğətə 2280 termin daxil edilib.

Tağı Əhmədovun müəllifi olduğu əsərlər içərisində Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri, ölkəmizin qurucusu Heydər Əliyev haqqında yazdığı kitablar xüsusilə seçilir. Müəllifin 2005-ci ildə “Adıloğlu” nəşriyyatında işıq üzü görən “O, bu cahana sığmadı” kitabını yazmaqda qarşısına qoyduğu məqsəd alidir. Ümumiyyətlə, Ulu öndərin həyat və fəa-

Xeyirxah insan, fədakar pedaqoq, fəal ictimai-siyasi xadim

liyyətinə dair yazılmış kitablar Ona olan bəşəri məhəbbətin, ümumxalq ehtiramının ifadəsidir. Tağı müəllim əsərin mahiyyətini, qələmə alarkən məsuliyyətini oxucu ilə bölüşərkən qeyd edir ki, "tarixi şəxsiyyət və indiki nəslin müasiri olmuş bir dahi haqqında söz demək üçün özünə qarşı tələbkar olmalı, işlədilmiş hər bir ifadənin, cümlənin mahiyyətini dərk edərək istifadə etməlisən". Müəllif əsərdə Ümummilli liderin respublikamıza rəhbərlik etdiyi dövrdə Azərbaycanın inkişafı, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşması, dövlətimizin bütün dünyada tanınması, elm və təhsilimizin, mədəniyyətimizin tərəqqisi, müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsi istiqamətində gördüyü işlərə işıq salır.

Tağı Əhmədovun Ümummilli liderə həsr etdiyi digər kitabı 2013-cü ildə nəşr etdirdiyi "Şəxsiyyət" əsəridir. Ulu öndərin 90 illiyi münasibətilə qələmə aldığı kitabda Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyü o qədər koloritli verilib ki, yazarın sənətkarlıq keyfiyyətinə heyran olmaq, Ümummilli liderin respublikamızın müasir tarixində yerini, Öz siyasi bacarığı, liderlik keyfiyyəti, idarəçilik təcrübəsi ilə ölkəmizin inkişafı naminə gördüyü işlərin mahiyyətini, Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub möhkəmləndirilməsində, regionun lider dövlətinə çevrilməsində xidmətlərini bütün detalları ilə dərk etməmək mümkünsüzdür. Müəllif Ulu öndər Heydər Əliyevin simasında böyük şəxsiyyətlərin öz eməlləri ilə tarix yazdığını göstərərək, T.Əhmədov əsərdə vurğulayıb ki, Ulu öndər Heydər Əliyev kimi şəxsiyyətin dövlətinin tərəqqisi, xalqının xoşbəxtliyi üçün gördüyü işlər Azərbaycanın taleyində həlledici rol oynayaraq ictimai hadisələrin axarını dəyişib.

Ümummilli lider haqqında Tağı Əhmədovun sonuncu işıq üzü görmüş əsəri isə "Qürur doğuran illər" kitabıdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş bu toplu Tağı müəllimin müxtəlif illərdə qələmə aldığı məqalələrdən ibarətdir.

Tağı müəllimin Ulu öndər Heydər Əliyevə həsr etdiyi əsərlərdə Ümummilli liderin ideyalarının təntənəsinin şahidi oluruq. O, bu ideyaların carçısı kimi mütemadi olaraq auditoriyalarda tələbələr qarşısında, ictimaiyyət arasında çıxışları zamanı Ulu öndərin müəyyənləşdirdiyi dəyərləri təbliğ edir. Məhz onun Ümummilli lider Heydər Əliyevə olan sevgisi 1997-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarına gətirib. T.Əhmədov 1997-ci ildən 2015-ci ilədək Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) "H.Cavid 33a" (Bakı Metropoliteni) ərazi ilk partiya təşkilatının sədri, 1999-cu ildən YAP Yasamal rayon təşkilatının sədrinin I müavini, 2015-ci ildən bu gündək isə YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri vəzifəsində çalışır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyaları əsasında fəaliyyətini davam etdirən YAP Yasamal rayon təşkilatı Tağı Əhmədovun sədrlik etdiyi dövrdə öz si-

ralarına minlərlə yeni üzv qəbul edərək sayını 30 minə çatdırıb. Şübhəsiz, bütün bu uğurlar həm də Tağı müəllimin sədr kimi səmərəli fəaliyyətindən dövlətçiliyimiz və müstəqilliyimiz yolunda ziyalı kimi verdiyi töhfələrdən, ən əsası doğma partiyasına olan sevgidən irəli gəlir. Bunu Yeni Azərbaycan Partiyasına bəstələnən, sözləri Tağı Sadiqə məxsus "Yeni Azərbaycan Partiyası" musiqisində də duymaq olar. Bəli, Tağı müəllim ayrı-ayrı nəsr əsərlərinin müəllifi olsa da, o, cəmiyyətdə daha çox Sadiq təxəllüsü ilə şeirlər yazan nəğməkar şair kimi tanınır.

Deyirlər, poeziya gözəlliklə dolu sehrlər bir aləmdir, şair isə onun nurlu günəşi. Tağının şair kimi günəşi isə 1965-ci ildən nur saçır. Elə bir nur ki, özündə ürəyi sevgi ilə döyünən hər kəse pay var. Şairin ilk şeiri 1966-cı ildə "Qabaqcıl" qəzetində dərc olunub. Bu gündək qələmə aldığı şeirlərə bir sıra mahnılar bəstələnib və həmin mahnılar tanınmış müğənnilər tərəfindən seve-sevə ifa olunur, kliplər çəkilir. Məsələn, Prezident İlham Əliyevin ölkədə apardığı quruculuq işlərinin geniş vüsət almasında bəhs edən "İlham alıram" şeirinə Xalq artisti Zamiq Əliyev musiqi bəstələyib, Xalq artisti Mələkxanım Əyyubovanın ifasında rejissor Elnaz Əbluq klip çəkib. Bundan başqa, Tağı Sadiqin yazdığı "Qısqanıram", "Dilin dediyini ürəyim demir", "Olaydı", "Ceyranım", "Odlanıram mən", "Gözləməsin", "Vurulmuşam", "Tarzən", "Ana" kimi şeirlərə də mahnılar yazılıb, kliplər çəkilib.

Bu yaxınlarda T.Əhmədovun uzun illər yazıb-yaratdığı, bir-birindən maraqlı şeirlərdən ibarət "Bir ömrün işığı" adlı kitabı nəşr edilib. Kitabda əsasən çap olunmamış əsərlər əksini tapıb. Bundan başqa, kitabda Ramiz Mirişli, Tahir Əkbər, Zamiq Əliyev, Rauf Məmmədov kimi tanınmış bəstəkarların musiqi bəstələdiyi şeirlərə də yer verilib.

Tağı ilə ailəvi dost olduğum, onu yaxından tanıdığım üçün qələməmdən çıxan şeirlərini oxuduqca, o şeirlərə bəstələnən mahnıları dinlədikcə əmin oluruq ki, bu yaradıcılıq onun ömür-gün yoldaşı Salatın xanıma olan sevgi və hörmətdən qidalanır. Mənə görə, Tağı müəllim nəğməkar şair, tanınmış ictimai-siyasi xadim, qayğıkeş müəllim olmaqla yanaşı, həm də gözəl ailə başçısı, vətəne, millətə sədaqətlə xidmət edən iki oğulun atası, anasının adını daşdığı Qəndabın, öz adıyla böyüdüüyü Tağının, gələcəkdə söz əhli olmasını arzuladığı Sadiqin güclü babasıdır. Tağı Əhmədov ailəsinin xoşbəxtliyinin səbəbləri haqqında danışanda həmişə deyir ki, "...Xoşbəxtliyin çox şərtləri var. Birinci növbədə, əgər binanı tikəndə bünövrəni düz götürmüşsən, o, axıracan düz gedəcək. Əgər haradasa bir eyinti elədirsə, mütəlak əyiləcək və o bina yerlə yeksan olacaq. Ona görə ailədə də, ilkin olaraq, bünövrəni düz götürmək lazımdır".

Tağı müəllim övladları kimi nəvələri-

ni də vətəne layiq, savadlı vətəndaş kimi böyütmək üçün əlindən gələni edir, onlarda təhsillə yanaşı, incəsənətə, ədəbiyyata maraq oyatmağa çalışır. Nəvəsi Qəndab Xalq artisti, opera müğənnisi Fidan Hacıyevanın tələbəsidir və hazırda musiqi təhsilini davam etdirir. Qəndab bala musiqi ilə yanaşı, ədəbiyyata da böyük maraq göstərir. Hüseyn Cavid yaradıcılığına hələ uşaq yaşlarından bələd olan Qəndabın ifasında "Qız məktəbində" şeirini, "İblis" pyesi və "Azər" poeməsindən parçaları dinləyəndə şairin əsərlərinə olan sevginin Tağı müəllimdən qaynaqlandığı aydın olur. Axı Tağı Sadiq ədəbiyyat cameəsində Hüseyn Cavid yaradıcılığına dərin məhəbbəti, dil, ifadə, ruh yaxınlığı ilə tanınır.

Şairin ailəsinin uzunömürlüüyü və möhkəmliyi milli-mənəvi dəyərlərin, adət-ənənələrin qorunub saxlanılmasından, bu dəyərlərin təməlini qoyan Tağının atası Məhəmməd kişidən, anası Qəndab xanımdan qaynaqlanır. Mən həmişə övladın valideynlərə, xüsusilə anaya olan sevgisinə möcüzə kimi baxmışam. Tağının anası Qəndab xanıma olan sevgisi "Ana" adlı şeirində elə gözəlliklə əks olunub ki, bu möcüzəyə valeh olmaq mümkünsüzdür. Şeirin sözlərinə Tahir Əkbərin bəstələdiyi eyni adlı musiqini Tağının nəvəsi Aysən Mehdiyevanın ifasında ilk dəfə dinləyəndə anam gözümün önündə gəlib durdu.

Mənim ana nisgilim ürəyimdə qövrədir,

Mənim ana qəhərim anasız qəlbi didir,

O müqəddəs qüdsiyyət unudulmaz heç bir an

O pak, o saf ülvüyyət.

Bu şeirin uğurlu alınması müqəddəs hisslərin tərənnümçüsü Tağı Sadiqin anasına olan məhəbbətdən irəli gəlir. Məncə, bu şeiri yazmaqla Tağı böyük bir ana obrazı yaradıb, bu müqəddəs varlığa sözdən heykəl ucaldıb.

Tağı Əhmədovun uzun illər qüsursuz əmək fəaliyyəti, dövlətimiz, xalqımız üçün gördüyü işlər, əldə etdiyi nailiyyətlər diqqətdən kənar qalmayıb, yüksək qiymətləndirilib. O, "Fəxri Dəmiryolçu" və "Bakı Metropoliteni veterani" döş nişanları, "Şöhrət ordeni" və "Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mühəndisi" fəxri adı və nişanı ilə təltif edilib. Beynəlxalq Nəqliyyat Akademiyasının həqiqi üzvü Tağı Əhmədov Bakı Metropoliteni ni dünya standartları səviyyəsinə çatdırdığı üçün "Qızıl Buta" müstəqil milli mükafatına, 2012-ci ildə ölkənin iqtisadi inkişafında xidmətləri və Azərbaycan elminə verdiyi töhfələrə görə akademik Yusif Məmmədliyəv adına medala layiq görülüb. İnanıram ki, bundan sonra da Tağı müəllim Vətəne, millətə ləyaqətlə xidmət edən əsl ziyalı kimi ictimai-siyasi, elmi və pedaqoji fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar əldə edəcək.

Qərib Məmmədov,
akademik

"Mövqeyimizin yaxşılaşması İlham Əliyev siyasətinin nəticəsidir"

"Son illərdə beynəlxalq nüfuzu kifayət qədər yüksək olan Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycanla uğurlu əməkdaşlıq platformasına çevrilib. Ölkəmizlə qurum arasında əlaqələr ardıcıl xarakter daşıyır və milli maraqlarımıza tam cavab verir". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Sahibə Qafarova deyib. Dünya İqtisadi Forumunun növbəti indeksi üzrə ölkəmizin yüksək yer tutmasına münasibət bildirən millət vəkili hesab edir ki, bu, böyük uğur olmaqla yanaşı, iqtisadi və sosial əsaslara söykənir". Onun sözlərinə görə, Azərbaycan Dünya İqtisadi Forumunun illik "İnklüziv inkişaf indeksi - 2018" hesabatında inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında 3-cü yeri tutub: "Ümumi daxili məhsulə alternativ qismində hazırlanmış "İnklüziv inkişaf indeksi" insanların öz ölkələrində iqtisadi inkişafı dəyərləndirmə meyarlarını daha dəqiq əks etdirir. Bu hesabatda Azərbaycan 7 mümkün balдан 4,69 bal toplayıb. "Dünya İqtisadi Forumunun bu reytinglərində Azərbaycanın mövqeyinin yaxşılaşması Prezident İlham Əliyev siyasətinin nəticəsidir", deyən millət vəkili sözlərinə görə, bu iqtisadi forumda ölkə başçısının keçirdiyi görüşlər, forum çərçivəsində keçirilən interaktiv iclaslarda çıxışları, dünyanın aparıcı iş adamları və mühüm qurumların rəhbərləri ilə birbaşa ünsiyyəti olduqca mühüm əhəmiyyətə malikdir. Çünki bu görüşlərdə Azərbaycan reallıqlarının dolğun təqdim olunması, ölkəmizin investisiya mühitinin etibarlılığı ilə bağlı əhatəli məlumatın verilməsi üçün əsaslı imkanlar yaranır.

Sahibə Qafarova hesab edir ki, Prezident İlham Əliyev bu imkanlardan məharətlə faydalanaraq Azərbaycan dövlətinin iqtisadi, siyasi və geopolitik prioritetləri haqqında dolğun məlumat verib. Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə ardıcıl islahatlar kursunun reallaşdırılması ilə sosial-iqtisadi sahədə dinamik inkişaf göstəricilərinə nail olan, eyni zamanda, özünün və tərəfdaşlarının mənafeləri nəzərə alınmaqla həyata keçirdiyi balanslaşdırılmış siyasət sayəsində beynəlxalq nüfuzu, regional və global müstəvidə gedən proseslərə təsir etmək imkanları getdikcə artan Azərbaycanın uğurlarını, müsbət mənzərəsini dolğun şəkildə təqdim edib: "Bir sözlə Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycan üçün olduqca əhəmiyyətlidir və bu forum Azərbaycanın mühüm beynəlxalq iqtisadi qurumlarla əməkdaşlığını güclənməsi, ölkəmizə daha böyük həcmdə investisiyaların cəlb olunmasına töhfə verəcəkdir".

Sahibə Qafarova hesab edir ki, Prezident İlham Əliyev bu imkanlardan məharətlə faydalanaraq Azərbaycan dövlətinin iqtisadi, siyasi və geopolitik prioritetləri haqqında dolğun məlumat verib. Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə ardıcıl islahatlar kursunun reallaşdırılması ilə sosial-iqtisadi sahədə dinamik inkişaf göstəricilərinə nail olan, eyni zamanda, özünün və tərəfdaşlarının mənafeləri nəzərə alınmaqla həyata keçirdiyi balanslaşdırılmış siyasət sayəsində beynəlxalq nüfuzu, regional və global müstəvidə gedən proseslərə təsir etmək imkanları getdikcə artan Azərbaycanın uğurlarını, müsbət mənzərəsini dolğun şəkildə təqdim edib: "Bir sözlə Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycan üçün olduqca əhəmiyyətlidir və bu forum Azərbaycanın mühüm beynəlxalq iqtisadi qurumlarla əməkdaşlığını güclənməsi, ölkəmizə daha böyük həcmdə investisiyaların cəlb olunmasına töhfə verəcəkdir".

Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndəsi komitə sədri seçilib

Dünya Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) sosial məsələlər, sağlamlıq və davamlı inkişaf komitəsinin iclası keçirilib. SİA-nın məlumatına görə, Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndəsi, Milli Məclisin üzvü Sevinc Fətəliyeva yenidən qurumun sosial məsələlər, sağlamlıq və davamlı inkişaf komitəsinin Avropa Sosial Xartiyası üzrə alt komitəsinin sədri seçilib.

26 yanvar 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunda mərkəzi aparat işçilərinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə 2017-ci ildə cinayətkarlığa qarşı mübarizə, qanunçuluq və hüquq qaydalarının möhkəmləndirilməsi, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının qorunması sahəsində görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib.

Hərbi Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, kollegiya iclasında hesabat məruzəsi ilə çıxış edən baş prokurorun müavini - Respublika hərbi prokuroru, ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin siyasi irsinin layiqli davamçısı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində 2017-ci ildə dövlət müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirildiyini, demokratik, hüquqi dövlət, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesinin sürətləndiyini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, 2017-ci ildə həyata keçirilmiş uğurlu iqtisadi islahatlar nəticəsində yerli investorlarla yanaşı, xarici investorlar tərəfindən ölkə iqtisadiyyatına ümumilikdə 14,6 milyard dollar sərmayə qoyulub. İxrac olunan məhsulların həcmi 19 faiz, qeyri-neft ixracı isə 24 faiz artıb, 221 min yeni iş yeri açılıb. İlin yekunlarına görə işsizlik 5 faiz, yoxsulluq isə 5,4 faiz təşkil edib. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesablamalarına əsasən Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabət qabiliyyətliliyinə görə 2017-ci ildə iki pillə irəliləyərək, dünya miqyasında 35-ci yerdə qərarlaşıb.

Həmçinin Avropa İttifaqının "Şərq tərəfdaşlığı" Zirvəsində qəbul edilmiş Bəyannamədə də "Şərq tərəfdaşlığı"na üzv olan ölkələrin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin Avropa İttifaqı tərəfindən birmənalı şəkildə dəstəklənməsi, "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağı üzrə kontraktın müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılması, Cənub Qaz Dəhlizinin uğurlu icrası, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin icrası istiqamətində önəmli addımların atılması, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsi 2017-ci il ərzində dövlətimizin siyasi, diplomatik, iqtisadi və idman sahələrində əldə etdiyi uğurlardır.

X.Vəliyev bildirdi ki, il ərzində Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndinin qısa müddətdə bərpa edilərək məcburi köçkünlərin doğma torpaqlarına qayıdışının təmin olunması göstərir ki, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə torpaqlarımız tezliklə işğaldan azad ediləcək, bütün şəhər və kəndlərimiz yenidən qurulacaq, həmvətənlərimiz doğma torpaqlarına qayıdacaqlar.

Ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafının və dayanıqlılığının Silahlı Qüvvələrin fəaliyyətinə də müsbət təsir etdiyini söyləyən hərbi prokuror vurğulayıb ki, son illər Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində ordumuzun maddi-texniki bazası əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirilib, hərbiçilərin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Bunun nəticəsində ordunun döyüş qabiliyyəti xeyli yüksəlib, şəxsi heyətin nizam-intizamının daha da artırılması istiqamətində mühüm irəliləyişlərə nail olunub.

Hərbi prokuror qeyd edib ki, ötən il Silahlı Qüvvələrdə cinayətkarlığa qarşı mübarizə, qanunçuluq və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülmüş işlər səmərəli olub, hərbi qulluqçular tərəfindən törədilmiş cinayətlərin, xüsusən də bir sıra ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin açılması təmin olunub. Hesabat dövründə qeydə alınmış cinayətlərin 99,3 faizi açılıb.

Bildirilib ki, 2016-cı ilə müqayisədə

Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunda geniş kollegiya iclası keçirilib

2017-ci ildə də qeydə alınmış böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlər 8,1 faiz, hərbi xidmətdən yayınma cinayətlərinin sayı 8,8 faiz, qulluğa səhlənkar yanaşma cinayətlərinin sayı 11,8 faiz, silahla və ya ətrafdakılar üçün yüksək təhlükə törədən əşyalarla davranış qaydalarını pozma cinayətlərinin sayı 25 faiz, rüşvət alma və rüşvət vermə cinayətlərinin sayı 27,1 faiz, mülkiyyət əleyhinə olan cinayətlərin sayı 3,4 faiz azalıb. 2016-cı ilə müqayisədə hesabat dövründə birləşmələr üzrə qeydə alınmış cinayətlərin sayı Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hissələri üzrə 21 faiz, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin hərbi hissələri üzrə isə 7,7 faiz azalıb. Cinayət hadisələrinin azalmasında hərbi prokurorluq orqanlarının Müdafiə Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, Daxili Qoşunlar və digər hərbi qurumlarla yaradılmış qarşılıqlı sağılam və işgüzar əlaqələrinin, eləcə də ilin əvvəldən planlaşdırılmaqla, il ərzində mütəmadi həyata keçirilmiş müxtəlif xarakterli birgə tədbirlərin çox böyük əhəmiyyəti olub. Bununla belə, ötən il Silahlı Qüvvələrdə bəzi növ cinayətlərin cüzi artımı qeydə alınıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsi, əzmi və qətiyyəti hesabına yeni müstəvidə reallaşdırılan dövlətçilik siyasətinin məntiqi nəticəsi olaraq ötən illərdə olduğu kimi, 2017-ci ildə də ölkəmizdə korrupsiyaya və rüşvətçuluğa qarşı kəsərlə mübarizə uğurla davam etdirilib. Azərbaycan Prezidentinin bu sahədə qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrası ilə əlaqədar hərbi prokurorluq orqanları mütəşəkkil cinayətkarlığın ən təhlükəli təzahürlərindən biri olan korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində fəaliyyətini daha da gücləndirilib. Bu da Silahlı Qüvvələrin qüdrətinə xələl gətirə biləcək cinayətlərin, o cümlədən mənimmə, israf etmə, rüşvətçuluq, vəzifədən sui-istifadə etmə və digər cinayətlərin vaxtında aşkar olunmasına, cinayət törətmiş şəxslərin layiqli cəzaya məhkum edilməsinə şərait yaradıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, respublikanın hərbi prokurorluq orqanları tərəfindən 2017-ci ildə korrupsiya və rüşvətçuluq faktları üzrə 146 şəxs barəsində 123 cinayət işinin istintaqı tamamlanaraq aidiyyəti üzrə müvafiq hərbi məhkəmələrə göndərilib.

Xanlar Vəliyev Azərbaycan Prezidentinin "Dövlət və bələdiyyə əmlakının və vəsaitlərinin idarə olunması sahəsində korrupsiya ilə əlaqədar hüquqpozmalara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi haqqında" 2009-cu il 22 iyun tarixli Fərmanında və 2016-cı il 27 aprel tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş

"Açıq hökumətin təşviqinə dair 2016-2018-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nda rüşvətçuluq və korrupsiyaya qarşı daha da ciddi mübarizə aparılması, ictimai nəzərətin gücləndirilməsi ilə əlaqədar prokurorluq orqanlarının üzərinə çox böyük məsuliyyət qoyulduğunu vurğulayaraq bildirib ki, bu qəbildən olan cinayətlərin aşkarlanması istiqamətində struktur qurumları tərəfindən bir sıra işlər görülsə də, bu sahədə tədbirlərin səmərəliliyi və intensivliyi daha da artırılmalıdır.

Xüsusi vurğulanıb ki, 2017-ci ildə hərbi prokurorluq orqanları tərəfindən bir çox ağır, mürəkkəb və çoxəpizodlu cinayət işlərinin istintaqı tamamlanmış, ibtidai istintaqın keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, cinayət-prosessual qanunvericiliyin tələblərinə dəqiq əməl edilməsi üzərində nəzarət gücləndirilib. Hesabat dövründə dövlət əmlakının mənimlənməsi ilə bağlı bir sıra cinayət işləri üzrə istintaq yekunlaşaraq təqsirkar şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi təmin olunub, onların əməlləri nəticəsində dövlətə vurulmuş maddi ziyanın 86,8 faizi istintaq zamanı ödəndirilib.

Xanlar Vəliyev ərazi hərbi prokurorlarından bu sahədə görülmüş işin səmərəliliyinin artırılmasını və ilkin təhqiqatın tam, hərtərəfli və keyfiyyətli aparılması üçün prokuror nəzərətinin daha da gücləndirilməsini tələb edib.

Qeyd edilib ki, hesabat dövründə dövlət ittihamının müdafiəsi şöbəsi tərəfindən birinci instansiya hərbi məhkəmələrinin hökm və qərarlarından verilmiş protestlərin 59 faizi təmin olunub. Cinayətkarlığın profilaktikası üçün məhkəmə qərar və hökmlərinin rolunun artırılması, məhkumlar, həm də başqa şəxslər tərəfindən yeni cinayətlərin törədilməsinin qarşısının alınması, bir sözlə cəzanın məqsədinə nail olunmasının təmin edilməsi üçün hesabat dövründə 68 məhkəmə prosesi səyyar qaydada keçirilib.

Səyyar məhkəmə baxışının cinayətkarlığa qarşı mübarizədə xəbərdar edici funksiyasının əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan hərbi prokuror qeyd edib ki, bəzi hərbi məhkəmələrdə qanunvericiliyin bu mexanizmindən yetərincə istifadə olunmur.

Hesabat dövründə prokurorluqda vətəndaşların müraciətlərinə baxılması işinin səmərəliliyinin artırılması üzrə ardıcıl və sistemli tədbirlərin görülməsi də təmin edilib. Vətəndaşların müraciət etmək imkanlarının genişləndirilməsi və asanlaşdırılması, buna əvvəlkindən daha az vaxt sərf olunması, daxil olmuş müraciətlərə daha diqqətlə yanaşılması və qaldırılan məsələlərin həlli si-

tiqamətində təxirəsalınmaz tədbirlər görüldü.

Ötən il hərbi prokurorluq orqanlarında vətəndaşların 2070 müraciətinə baxılıb, mərkəzi aparatda 973 vətəndaş qəbulda olub, ərazi hərbi prokurorluqlarında 3431 vətəndaşın fərdi qəbulu aparılıb, bilavasitə hərbi hissə və birləşmələrdə isə 2506 nəfər qəbul edilərək müraciətlərinə baxılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlət orqanlarının fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, vətəndaş-məmur münasibətlərinin sağlam zəmində qurulması, vətəndaşların müraciətlərinə baxılması və qəbulu işinin daha da təkmilləşdirilməsi barədə tövsiyə və tapşırıqları müsavirə iştirakçılarının diqqətinə çatdırılaraq onlara əməl edilməsi hər bir əməkdaşdan ciddi tələb edilib.

Xanlar Vəliyev Xocalı, Qaradağlı, Meşəli, Bağanis-Ayrımlı faciələri, terror, habelə əsir düşmüş şəxslərə işgəncə verilməsi və Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdikləri digər cinayət əməlləri ilə bağlı hərbi prokurorluqda aparılan istintaq barədə kollegiya iştirakçılarının məlumat verərək bildirib ki, həmin cinayət işi üzrə hazırda intensiv istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Kollegiyada, görülmüş müsbət işlərlə yanaşı, "Prokurorluq haqqında" Qanunda nəzərdə tutulmuş fəaliyyət istiqamətləri üzrə işin səmərəliliyinə mənfi təsir göstərən hallar da ətraflı təhlil olunub. İbtidai istintaq, təhqiqat üzərində prosesual rəhbərliyin həyata keçirilməsində, cinayətkar hərəkətlər nəticəsində hüquqi və fiziki şəxslərə vurulmuş maddi ziyanın ödənilməsi, dövlət ittihamının müdafiəsi, müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu ilə əlaqədar işin təşkilində yol verilmiş nöqsanlar və çatışmazlıqlar ciddi tənqid edilib, onların aradan qaldırılması üçün konkret göstərişlər verilib.

Kollegiyada hərbi prokurorluq əməkdaşlarından əmək, xidməti və icra intizamına dəqiq və dürüst əməl etmələri tələb olunub. Vurğulanıb ki, hesabat dövründə bu sahədə yol verdikləri kobud pozuntulara görə hərbi prokurorluğun 11 əməkdaşı baş prokuror və hərbi prokurorun əmrləri ilə intizam məsuliyyətinə cəlb ediləblər.

Həmçinin 2017-ci ildə baş prokurorun "Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunun strukturunda dəyişikliklər edilməsi barədə" 2017-ci il 31 mart tarixli əmri ilə Respublika Hərbi Prokurorluğunda İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları şöbəsi yaradılıb.

Sonra məruzə ətrafında çıxışlar olub.

Kollegiyada Respublika hərbi prokurorunun müavinləri, ədliyyə general-mayoru Şəfahət İmranov, ədliyyə general-mayoru Rasim Kazımov, dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə şöbənin rəisi, ədliyyə polkovniki Aydın Ələsgərov, Bakı hərbi prokuroru, ədliyyə polkovniki İmran Əhmədov və Qazax hərbi prokuroru, ədliyyə polkovniki Şahin Zamanov çıxış edərək hesabat dövründə görülmüş işlərdən danışaraq, nöqsanların aradan qaldırılması, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsi, cinayətkarlığa qarşı səmərəli mübarizənin təmin olunması ilə əlaqədar hərbi prokurorluq orqanlarının qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün görülməli tədbirlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Respublika hərbi prokuroru, ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev kollegiyaya yekun vuraraq deyib ki, hərbi prokurorluq orqanları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin prokurorluq orqanlarına göstərdiyi yüksək qayğı və etimadı layiqincə doğrultmaq, qanunun aliliyini, hərbi idarəçilik orqanlarında insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarına dönmədən əməl olunmasını, habelə cinayətkarlığa qarşı mübarizəni təmin etmək üçün bütün zəruri tədbirləri bundan sonra da dönmədən həyata keçirəcəklər.

Dilimizi sevək ki, onu yaşadaq

Möhsün Nağısoylu: "KİV-də dövlət dilinin norma və prinsiplərinə uyğun olmayan nöqsanların aradan qaldırılması üçün maarifləndirici tədbirlər görülür"

Milli varlığımız və milli düşüncəmizin ifadəçisi olan Azərbaycan dili. Əsrlərdən soraq verən bu dil şəhid qanı ilə suvarılmış torpağımızın, bizə danışılan tariximizin, daş yaddaşımızın və yazılı kitabələrin dilidir. Xalqa məxsus xalqın dilidir. Bu dildə yaradılan əsərlərimiz kimliyimizin ifadəçisidir. "Ana dilim, can dilim, adına qurban dilim, danışanda bal dadır, bu Azərbaycan dilim!" - deyənlər yanılmayıblar.

Xalqın, millətin varlığına, tərcümanına çevrilən dil həyat tərzimiz və mədəni irsimizdir. Ana dili hər bir xalqın mənəviyyatının güzgüsü, dünyanın ümumi mədəniyyətinin tərkib hissəsi və mənəvi diriliyi kimi qəbul olunur. Bu gün zəngin və dövlət tərəfindən böyük diqqət və qayğı ilə əhatə olunan dilimiz - Azərbaycan dilimiz var. Amma etiraf edək ki, müasir dövrümüzə kütləvi informasiya vasitələrində, eləcə də, elektron KİV-də, reklam mətnlərində dil normaları kobud şəkildə pozulur, dövlət dilinin norma və prinsiplərinə uyğun olmayan söz və ifadələrin işlədilməsinə tez-tez rast gəlinir. Dövlət dilinin mövcud imkanlarından lazımcına istifadə edilmir, yad sözlər dilimizə süni şəkildə gətirilir. Əsasən, tele-radio məkanında ədəbi dil normaları aparıcılar və diktorlar tərəfindən, eləcə də, dublyajlarda və çəkilən teleseriallarda da pozulur. 9 aprel 2013-cü il tarixli "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn vəzifələrin icrası ilə bağlı AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru, professor Möhsün Nağısoyluya müraciət etdik. Dövlət başçısının məlum Sərəncamından irəli gələn tədbirlərin görülməsi və əldə olunan nəticələrə aydınlıq gətirən M.Nağısolu bildirdi ki, Azərbaycan dili zənginliyinə görə digər dillərdən fərqlənir: "Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan dilini yüksək qiymətləndirərək deyirdi: "Hər bir Azərbaycan vətəndaşı, hər bir azərbaycanlı öz ana dilini, Azərbaycan dilini və dövlət dilini mükəmməl bilməlidir". Zaman-zaman inkişaf edib zənginləşən Azərbaycan dilinin statusunun özünə qaytarılması, məhz Ümummilli Liderin adı ilə bağlıdır. Bu mənada, Onun 2001-ci ilin 9 avqustunda imzaladığı "Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün təsis edilməsi haqqında" Fərmanına əsasən, hər il 1 avqust Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü kimi qeyd olunur. Bu tarixi sənəd ana dilinin mövcudluğuna yeni nəfəs və yüksəliş verdi. Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə hazırlanmış "Dövlət dili haqqında" 2002-ci il 30 sentyabr tarixli Qanunun müddəaları dilin düzgün şəkildə tətbiqi və inkişafı istiqamətində tədbirlər görməsində əhəmiyyətli sənəd oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqqören siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev müasir dövrdə dilimizə və dilçiliyimizə böyük diqqətlə yanaşır. 23 may 2012-ci il tarixli "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələbinə uyğun istifadəsi və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı haqqında" Sərəncamı Azərbaycan dilinə olan böyük diqqətin nümunəsi oldu. Bir neçə gündən sonra 29 may 2012-ci il tarixdə imzaladığı "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun maddixətti bazasının gücləndirilməsi" ilə bağlı

Sərəncamı daha bir diqqətin təzahürünə çevrildi".

Təbii ki, Azərbaycan ədəbi dilinin qorunması baxımından qarşıda duran məqsəd və vəzifələrin həlli daha çox AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun öhdəsinə düşür. Dilçi alim görülən işlərə nəzər salaraq, bildirdi ki, artıq bu elmi müəssisədə Prezidentin Azərbaycan dili haqqında 2013-cü il 9 aprel tarixli Sərəncamından irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək məqsədilə bir sıra əməli işlər görülüb: "Burada yeni şöbələr - qədim dillər və mədəniyyətlər, sosiolingvistik, dil siyasəti, kompüter dilçiliyi və monitorinq şöbələrinin yaradılıb. Daha çox monitorinq şöbəsinin fəaliyyətini qeyd etmək istərdim. İlk dəfə olaraq, yaradılan bu şöbənin əməkdaşları vaxtaşırı yoxlamalar aparır, monitorinqlər keçirir və nöqsanların aradan qaldırılması üçün maarifləndirici tədbirlər görür, aidiyyəti təşkilatlara tövsiyələr verir, onlarla müqavilələr bağlayırlar. Onu da qeyd edək ki, Dilçilik İnstitutunda "qaynar xətt" də fəaliyyət göstərir".

M.Nağısoylu ədəbi dilin saflığı istiqamətdə görülən işlərə nəzər salarkən, bildirdi ki, aparılan monitorinqlərin nəticələrinə əsasən, KİV-də ədəbi dilin bütün sahələrinə aid pozuntu hallarının olduğunu müəyyənləşib. Azərbaycan rayonlarında - Ağstafa, Tovuzda və başqa yerlərdə nitq dərslərinin keçirildiyini, nümunəvi verilişlərin hazırlandığını bildiren M.Nağısoylu AMEA-nın rəyasət heyətinin iclasında verilən tapşırıq əsasən, inzibati tədbirlərin görülməsi ilə bağlı təkliflərin də hazırlandığını diqqətə çatdırdı. Bu gün efirdə daha çox səsləndirilən "qazın verilişi", "kreditin verilişi", "planlamışam", ümumiyyətcə, onlara belə sözlərə münasibət bilən alim bunların, heçqətən də, ədəbi dil normalarına uyğun olmadığını bildirdi. Onun sözlərinə görə, bəzi aparıcıların nitqi normal və ədəbi normala uyğun deyil. Xəbərləri apararın dili səlis olmalıdır. Dilin sürətli olması da qəbuləlməzdir.

Bakının bir sıra mərkəzi küçələri, rayonlarında yerləşdirilən reklam xarakterli lövhələrdə ingilis və türk dilində olan ifadələrə də rast gəlinməsinə toxunaraq, lövhələrin bəzilərinə, hətta qrammatik səhvlərə də təsadüf olunduğunu vurğuladı. Mağazaların adları da irad doğurur: "Adlar ilk olaraq, Azərbaycan dilində yazılmalıdır, ikinci əcnəbi dilə yer verilməlidir. Məsələn "Star" mağazası var. Bu, Azərbaycan dövlət dili haqqında olan qanunun pozulması deməkdir. Qüsurlar tədricən aradan qaldırılmalıdır. Telekanallarda daha çox kobud və vulqar ifadələrin yer aldığı da qeyd edək. Məsələn, ay qız, sumkanı oradan ver mənə, deyirlər. Sumka yox, çanta deyilməlidir. Dialekt və şivələrdən istifadə edilməsi də normal deyil".

Böyük tarixi olan zəngin dilimizə yad dillərdən olan sözlərin daxil edilməsi də

təssüfləndirici bir məqam yaradıb. Dilçi alim bu məsələyə aydınlıq gətirərək, ilk olaraq Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin 2015-ci ilin 9 noyabr tarixində AMEA-nın yubileyində söylədiyi fikirləri xatırladı: "Cənab Prezident bu məsələyə toxunaraq, bildirdi ki, bizim dilimiz gözəl dildir və yersiz əcnəbi sözlərdən istifadə etmək lazım deyil. Bu, onu göstərir ki, belə sözlərin intensiv işlədilməsi nitq normalarına təsir göstərməyə başlayır. Bilirsiniz, dilimizə əcnəbi dillərdən olan lüzumsuz sözlər daxil edilir. Son onilliklərdə cəmiyyətimizdə baş verən ciddi dəyişikliklərlə bağlı dilimizə külli miqdarda yeni alınma sözlərin daxil olması təbii və qanunauyğun haldır. Bununla belə, öz sözlərimiz ola-ola zəruri ehtiyac duyulmadan onların əcnəbi qarşılığının nitqimizə nüfuz etməsinin də şahidi oluruz. Bu, dilimizin gözəlliyinə xələl gətirir. Ömər Faiq Nemənzadə deyirdi ki, dilə olan sevgi hər şeydən üsündür. Bu gün dilimizə gətirilən sözlər sırasında "selfi" sözü daha çox işlədilir. Türklər təklif etdilər ki, bu sözü "öz çəkim" kimi qəbul edək, elə də oldu. Terminologiya şöbəsində dilimizə daxil olan yeni sözlər sırasında 10 sözün Azərbaycan dilində qarşılığı müəyyənləşdirilib: zaryadka - yükləmə, adapter - yükləyici, evakuasiya - köçürülmə, proqnoz - öncəgörmə, kserokopiya - üz çıxarma və s. Bilirsiniz, dilə məhəbbət ailədən başlamalıdır. Valideyn xolodelnikdən deyil, soyuducudan nəyisə gətir deyə uşağa bildirməlidir. Məhəmməd Hüseyn Şəhriyar yazırdı:

Türkün dili tək sevgili, istekli dil olmaz,

Özgə dilə qatsan, bu əsl dil əsl olmaz.

Bu günlərdə Dilçilik İnstitutunun mətəxəssisləri tərəfindən hazırlanmış Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi ümumi informasiya bazası - www.azerbaycandili.az portalının istifadəyə verildiyini bildiren alim bu informasiya bazasının ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 9 aprel 2013-cü il tarixli "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn vəzifələrin icrası məqsədilə hazırlandığını vurğuladı: "3 dildə fəaliyyət göstərəcək veb-resurs vasitəsilə Azərbaycan dilinin tarixi, inkişaf yolu, qrammatikası, müasir vəziyyəti, problemləri barədə ətraflı məlumatlar əldə etmək mümkün olacaq. Portal dünyada Azərbaycan dilinin tanınması və nüfuzunun artırılması, onun dünya dilçilik mərkəzlərində təmsil olunması istiqamətində böyük rol oynayacaq. Yeni informasiya bazasında dilçiliyin inkişafı ilə bağlı aparılan elmi tədqiqatlar, AXC və müstəqillik dövründə dövlət dili ilə bağlı qəbul edilmiş qanunlar öz əksini tapacaq. Portalda "Dil haqqında", "Qanunlar", "Azərbaycan dilçiləri" və "Dilçilik kitabxanası" bölmələri mövcuddur. Qloballaşma dövründə Azərbaycan dilinin inkişaf etdirilməsi, qorunub-saxlanılması istiqamətində atılan addımlar təqdirəlayiqdir".

Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev ana dilini öz şəxsi örnəyi ilə qoruyur. Biz Onun nitqlərinə, çıxışlarına qulaq asırıq və Azərbaycan dilinin potensialından istifadə etmək istedadının şahidi oluruz. Mediaya və efir məkanına intellektual səviyyəsi yüksək olan xəbərlər cəlb edilməlidir. Yüksək intellektli, nitq qabiliyyətli, dilini sevən, məhəbbət göstərən insanlar tamaşaçı və oxucu ilə həmsöhbət ola bilərlər. Dilimizi sevək ki, onu yaşadaq!

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri Salyanda vətəndaşları qəbul edib

Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə yanvarın 25-də Salyan rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzində bölgə vətəndaşlarını qəbul edib. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, əvvəlcə Məleykə Abbaszadə və rayon icra hakimiyyətinin başçısı Sevinc Hətəmov ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib, önünə gül-çiçək dəstələri düzüblər. Şirvan şəhər, Neftçala, Salyan, Sabirabad, Saatlı və Hacıqabul rayon sakinlərinin, eləcə də bu rayonlarda məskunlaşan qaçqın və məcburi köçkünlərin iştirak etdikləri qəbulda vətəndaşlar ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul, tətbiq olunacaq yeniliklər, magistratura pilləsində təhsil, həmçinin dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqənin keçirilməsi və digər məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət ünvanlayıblar.

Vətəndaşlara müraciətləri ilə bağlı ətraflı izahat verilib, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olan bir çox məsələlər yerində həll olunub. Digər müraciətlər isə araşdırılması və baxılması üçün qeydiyyata alınıb. Qəbul zamanı qeydiyyatdan keçənlərə yanaşı, birbaşa müraciət edən vətəndaşlar da M.Abbaszadə tərəfindən dinlənilib və onların müraciətlərinin həlli üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə beynəlxalq konfransda iştirak edəcək

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə yanvarın 26-da Türkiyə Respublikasına səfərə yola düşür. QMİ-nin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, səfərdə məqsəd 29-30 yanvar tarixlərində İstanbul şəhərində "Qüds: Vəhyin müqəddəsləşdirdiyi şəhər" mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak etməkdir. QMİ sədri Şeyxülislam A.Paşazadə beynəlxalq konfransın açılış mərasimində mürəzə ilə çıxış edəcək.

Türkiyə hökumətinin himayəsi altında keçiriləcək konfransda Türkiyə, İran, İraq, Fələstin, Hindistan, Malayziya, İngiltərə, Özbəkistan, Pakistan, Nigeriya, Tataristan (RF), Mərakeş, İndoneziya, Uqanda, Qazaxıstan, Keniya, Mavritaniya, Somali, Cibuti və Tanzaniyadan tanınmış elm və din xadimlərinin iştirakı gözlənilir.

26 yanvar 2018-ci il

Erməni dramı dramatik vəziyyətdədir

İşğalçı ölkənin maliyyə vəsaitləri tükənib

İqtisadi böhran içində boğulan Ermənistan, artıq hər gün yeni-yeni problemlərlə üzlənməkdədir. Türkiyə və Azərbaycanla sərhədlərin bağlı olması, Gürcüstanın son zamanlar daha əvvəlki kimi, Yerevana xoş münasibət göstərməməsi, habelə, korrupsiya və rüşvətçiliklərin total şəkli alması bu ölkəni məhvə sürükləyib. Digər tərəfdən ölkədə müşahidə olunan sürətli inflyasiya da, öz işini görməkdədir. Davamlı olaraq, inflyasiyanın artması ermənilərin aclıq və səfalet içində boğulmasını şərtləndirib.

Bu ölkədə cərəyan edən siyasi böhran, xüsusilə, seçkilər öncəsi baş verən hadisələr də, belə deməyə əsas verir ki, Sarkisyan rejiminin sonu qapı astanasındadır. Çünki ölkənin ağır durumu ilə bağlı yayılan məlumatları təkzib etməyə çalışan Serj Sarkisyan hakimiyyəti iqtisadi hesablamalar qarşısında özünü itirib. Hökumət korrupsiyanın iqtisadiyyata vurduğu zərbələrin acı nəticələrini anlamağa

başlayıb. Qeyd edək ki, işğalçı ölkənin Mərkəzi Bankının rəsmi açıqlamasına görə, istehlaka daxil olan məhsulların qiymətinin 8,1 faiz artması öz-özlüyündə normal hal deyil.

Ölkədə yerli mallar daha çox bahalaşmış. Belə ki, iki ay ərzində yerli məhsullar - düyü, pendir və çörək 32,5 faiz bahalaşmış. Erməni iqtisadçı-ekspertləri yerli malların bahalaşmasını iki yolla

izah edirlər: "Birinci, əldə edilən xammal sonradan yerli istehsalçının məhsuluna çevrilir, bununla da, yerli məhsulların bahalaşmasına səbəb olur. İkincisi, yerli məhsul istehsalı üçün vergi, rüsum və məcburi ödənişlər çox yüksək səviyyədədir".

Başqa tərəfdən, ölkənin Kənd Təsərrüfatı Nazirliyini, kənd təsərrüfatı sektorunda eksperiment aparan bir qurum olaraq, təqdim edən qəzetlər yazırlar ki, hazırkı məqamda Ermənistan kəndlisi ölüm ayağındadır. Onların fikrincə, faktiki dövrdə, taxıl istehsalının azalmasına səbəb də hökumətin kənd təsərrüfatına xüsusi diqqət yetirməməsidir: "Ermənistan hökuməti kənd təsərrüfatında eksperimentlər aparır. Elə zənn edirlər ki, torpaqlar boş qaldıqca, ölkədə vəziyyət normal məcraya düşəcək. Halbuki düşüncələr ki, belə davam edərsə, erməni kəndlisi də kənd təsərrüfatı kimi yoxa çıxmağa başlayacaq. Artıq proses başlayıb".

2016-cı illə müqayisədə 2017-ci ildə Ermənistanda əkilən taxıl sahələrinin ümumi həcminin 50 min hektar azaldığını da araşdıran ekspertlər, belə qənaətə gəliblər ki, vəziyyətin belə bir şəkli almasında KTN-in xüsusi günahı var. Belə ki, onlar bu il üçün nəzərdə tutulan əlavə 130 min hektar əkin sahəsini üzümçülük və tərəvəzçiliyə sərf ediblər ki, bu da daxili tələbatın 10 faizə qədərini qarşılaya biləcək qədər taxıl istehsalının qarşısını alıb: "KTN 130 min hektar torpaq sahəsinə üzüm və tərəvəz ekməklə, əhalinin diqqətini bu sahəyə yönəltməyə çalışdığını deyir. Düzdür, taxılla müqayisədə bu məhsulların gəlirlilik səviyyəsi çoxdur. Amma bu, o demək deyil ki, Ermənistan hökuməti bütün ölkəni ya üzüm bağlarına, ya da tərəvəz bostanına çevirməlidir. Məhz bu səhvlərin səbəbindəndir ki, hal-hazırda ölkədə aclıq təhlükəsi yaşanır".

Pul yoxdur!

Ermənistanın milli valyutası olan dramın vəziyyəti isə dramatikdir. Ekspertlərin proqnozlarına görə, inflyasiyanın bu səviyyəyə çatmasının səbəbi ölkədə korrupsiya və inhisarçılığın hökm sürməsidir. Mərkəzi Bankın keçmiş sədri Baqrat Asatryan da bu fikirləri təsdiqləyərək, bildirib ki, pul kütləsini azaldıb, milli valyutanı - dramı möhkəmlətmək çətin və xərcli variantdır: "Bu yolla vəziyyətdən çıxmaq olmaz. Çünki qiymət artımına "kölgə iqtisadiyyatı və inhisarçılıq" daha çox təsir göstərir. Postsovet ölkələri arasında Ermənistan inflyasiyanın səviyyəsinə görə öndədir. Hazırda sağlam bazar iqtisadiyyatı yoxdur. Inhisarlaşmış iqtisadiyyat şəraitində rəqabət də yoxdur, istənilən inhisarçı qiymət dikte edir, dövlət isə ya inhisarçılardan biridir, ya da onu himayə edir deyə təkpi göstərmir. Ermənistanda hər şey tərsinə gedir, hər şey baş-ayaqdır. Bizdə hər şey tərsinə baş verir. Tələb və təklif artıqca, qiymət düşməli deyilmi? Bizdə isə tərsinədir. Bizdə daha çox tərəvəz və meyvə bahalaşmış, bunlar isə əhalinin əsas qida elementidir".

R.NURƏDDİNOĞLU

"Ermənistan xaricdən idarə olunan kilsə dövlətidir"

Arzu Nağıyev: "Gec-tez Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapacaqdır"

2018-ci ilin yanvar ayından başlayaraq, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll istiqamətində aparılan danışıqlar davam etməkdədir. Polşanın Krakov şəhərində Azərbaycan Ermənistan xarici işlər nazirlərinin münaqişə ilə bağlı keçirdiyi danışıqlar, heç bir nəticə verməmə də, problemin sülh yolu ilə həll edilməsi istiqamətində müzakirələr aparıldı.

Politoloq Arzu Nağıyev "Səs" qəzetinə açıqlamasında danışıqların əsas müsbət məsələsinin ermənilərin danışıqlardan imtina etməməsi olduğunu bildirdi: "Məhz buna görə də, Azərbaycan tərəfi hər hansı bir müsbət halın olacağı barədə kiçik bir anonsla çıxış etsə də, məlum məsələdir ki, təmas xəttində əsas məsələ sülhü bərqərar etməkdir. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri də görüş keçirmək naminə bu görüşü təşkil etdilər. Burada da ABŞ və Fransanın öz şəxsi marağı var idi. Lakin S.Lavrovun verdiyi açıqlamada bəlli oldu ki, Rusiya guya burada hər hansı açar fəvq deyil. Məlum məsələdir ki, burada əsas aparıcı dövlət, məhz Rusiyadır. Rusiya öz təsirlərindən imtina etmək fikrində olmamalıdır. Bir sözlə, Rusiya təsir mexanizmi ilə Ermənistanı öz təsirini göstərməlidir ki, gələcəkdə ermənilər Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında aparılan danışıqlardan imtina etməsinlər".

Politoloqun sözlərinə görə, bu il Ermənistanda seçkilər ili olduğundan və Dağlıq Qarabağ kartından istifadə olunduğuna görə, heç bir vaxt onlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ermənilərə verdikləri müstəqillik sözündən imtina etməyəcəklər: "Buna görə də, çox güman ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində onlar bu xətti saxlayacaq və hər hansı bir addım atmayacaqlar. Bu Sarkisyanın hətta fiziki məhvəyə gətirib çıxara bilər. Aprel ayının 9-da baş nazir və eyni zamanda, prezident kürsülərinin dəyişməsi kimin səlahiyyəti olması məsələsi ortaya qoyulacaqdır, mart ayında da seçkilər keçirəcək. O cümlədən, Rusiyada da seçkilər ili olduğuna görə, çalışacaq ki, Ermənistanı hər hansı bir təsir mexanizmindən istifadə etməsinlər. Əsas problemlər bundan ibarət olacaqdır".

Politoloq, onu da bildirdi ki, Ermənistan xaricdən idarə olunan kilsə dövlətidir: "Təbii ki, Ermənistan xaricdən idarə olunur və xaricdən idarə olunan qüvvələrə də daim inanırlar. Məlum məsələdir ki, Ermənistanın iqtisadiyyatı Rusiyadan və eyni zamanda, erməni lobbisi tərəfindən idarə olunur. Məhz bu günlərdə Avropa Parlamentində çıxışında da, Sarkisyan bu məsələləri gündəmə gətirməyə çalışdı və bu istiqamətdə də müəyyən siyasi gedişlər etdi. Ancaq bunlar çox ucuz gedişlərdir və heç zaman nəticəsi olmayacaq. Ümumiyyətlə, gec-tez Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapacaqdır. Çünki işğal altında olan ərazilər Azərbaycan dövlətinin ayrılmaz hissəsidir".

GÜLYANƏ

Vladimir Putin: "Müsəlman ümməti çoxmillətli Rusiya xalqının çox mühüm hissəsidir"

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin yerli islam ilahiyat məktəbinin inkişafının, o cümlədən fəaliyyətdə olan müftilər üçün evəz hazırlanması baxımından da əhəmiyyətli olduğunu bəyan edib. AZƏRTAC Rusiyanın "İnterfaks" agentliyinə istinadla xəbər verir ki, V.Putin bu sözləri Kazanda Rusiya müsəlmanlarının mərkəzləşdirilmiş dini təşkilatlarının müftiləri və Bolqar Müsəlman Akademiyasının rəhbərləri ilə görüşündə söyləyib. O bildirib ki, ənənəvi islam Rusiya mədəni kodunun çox mühüm tərkib hissəsidir, şübhəsiz, müsəlman ümməti də çoxmillətli Rusiya xalqının mühüm hissəsidir. Rusiyada islam ilahiyatı təhsilinin dirçəldilməsinin əhəmiyyətini vurğulayan Prezident deyib: "Amma onlar öz milli bazamızda yetişdirilməlidir". Bolqar İslam Akademiyası 2017-ci ildə Tataristanın Bolqar şəhərində açılıb. Akademiyada tələbələr "İslam hüququ" və "İslam təfəkkürü və şəriət" ixtisasları üzrə təhsil alırlar. Təhsil pulsuzdur. Tələbələrə təqaüd verilir. Təqaüdü baza hissəsinin məbləği ayda 3 min rubldur.

Türkiyə Azərbaycandan təbii qaz idxalını artırıb

Keçən ilin noyabr ayında Türkiyə Azərbaycandan 575,02 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. Bununla da Azərbaycan qazının Türkiyənin ümumi idxalındakı payı 10,55 faiz olub. 2017-ci ilin oktyabrında isə Türkiyə Azərbaycandan 463 milyon kubmetr təbii qaz idxal etmişdi.

Ümumilikdə ötən ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycandan Türkiyəyə təxminən 5,8 milyard kubmetr təbii qaz ixrac olunub. 2016-cı ilin noyabrında Türkiyə Azərbaycandan 576,76 milyon kubmetr təbii qaz idxal etmişdi. Noyabrda Türkiyə boru kəmərləri ilə ümumilikdə 4 milyard 43 milyon kubmetr, LNG terminaları vasitəsilə 1 milyard 405 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. Beləliklə də Türkiyə 2017-ci ilin noyabrında ümumilikdə 5 milyard 448 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. Türkiyənin noyabrda ən çox təbii qaz idxal etdiyi ölkə 2,67 milyard kubmetr ilə Rusiya (idxaldakı payı 49,17 faiz), ikinci sırada 789 milyon kubmetr ilə İran (idxaldakı payı 14,49 faiz), üçüncü yerdə isə Azərbaycan (575 milyon kubmetr) olub.

Teyyub Qənioğlu: “Əli Kərimli başa düşmür ki, arzularını həyat keçirmək imkanı xaricindədir”

Müsaibimiz Təkamül partiyasının sədri Teyyub Qənioğludur

- Teyyub bəy, 20 Yanvar faciəsinin ildönümü günü Əli Kərimli şou yaratmağa cəhdlər göstərdi. Faciəmiz günü də Əli Kərimlinin bu cür mövqə sərgiləməsi, artıq onun bütün kriteriyaları aşdığını demək olar?

vermək olmaz.

- Əli Kərimli və onun ətrafında olanlar hər fürsətdə şou yaratmağa və diqqət mərkəzinə çevrilməyə çalışırlar. Sizcə, bununla cəmiyyətdə siyasi dividend qazanmaq olarmı?

- Siyasi partiyanın gündəmdə qalması üçün bir necə vasitə

var. Bu vasitələrdən biri də şou yaratmaqla gündəmdə qalmaqdır. Yəni stəkanda fırtına yaratmaq yolu ilə diqqəti özlərinə cəlb etməkdir. Radikalların əsas fəaliyyəti hər hansı balaca bir fürsətdən istifadə edib, hay-küy salmaq və beləliklə, diqqət mərkəzində olmaqdır. Bununla siyasi dividend qazanmaq olmur.

- Müxalifətdə hal-hazırda bir necə “vahid namizəd” olmaq iddiasında olan partiya sədrləri var. Əli Kərimli iddia edir ki, onların içərisində ən şanslı odur. Bunu özünüvurgunluq, həm də təkbəbir kimi qiymətləndirmək olarmı?

- Radikal müxalifət düşərgəsində hansı partiya liderini dindirsen, deyəcək ki, bu seçkilərdə müxalifətin ən

şanslı “vahid namizədi” mənəm. Hər kəsə bəllidir ki, radikal müxalifət partiyaları sırasında xaricdən maliyyə dəstəyi alan ən öndə gedən partiyalardan biri də Ə.Kərimlinin rəhbərlik etdiyi partiyadır. Yəni Ə.Kərimli xaricdəki havadarlarına güvənərək, özünün müxalifətin içərisində ən şanslı lider olması iddiasını ortaya atır. Ancaq radikal müxalifət təmsilçiləri, çox gözəl bilirlər ki, onlar daxildən hər hansı bir dəstəyə malik deyillər. Bu baxımdan da, müxalifətçilər bütün ümidlərini xaricdə olan qüvvələrə bağlayıblar. Bir şeyi Ə.Kərimli başa düşmür ki, Ə.Elçibəyden buna bu partiya miras qalmışdır. Bu partiyanın rəhbərliyini həyata keçirə bilməyən, yəni yarıtmaz fəaliyyəti nəticəsində, partiyayı param-parça edən bir insan hansı iddia ilə müxalifətin “vahid namizədi” olmaq haqqında düşünür. Ancaq Ə.Kərimli başa düşmür ki, arzularını həyat keçirmək imkanı xaricindədir. Onu və onun kimilərinin bu seçkilərdə cüzi uğur qazanmaq şansları yoxdur. Demək, bu reallığı Ə.Kərimlidən başqa Azərbaycanda başa düşməyən bir kəs yoxdur. Xaricdə də bunu başa düşməyən, yəqin ki, yoxdur. Xarici qüvvələr düşünür ki, Ə.Kərimlinin vasitəsilə hansısa bir şou yaratmaq olar. Ancaq bu da mümkün deyil.

GÜLYANƏ

Təhmasib Novruzov

2018 -
CÜMHURİYYƏT
İLİ

2018 - ci ilin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü il olduğunu hər kəs bilir. Heç şübhəsiz, hər kəs də əmin idi ki, Şərqdə ilk demokratik respublikanın yubileyi layiqincə qeyd ediləcək. Amma açıq deyək ki, bu müqəddəs tarixə düşüdüklərimizdən daha böyük dəyər veriləcəyini - ilin bütövlükdə cümhuriyyət ili, elan olunacağını çoxları gözləməirdi. Ancaq bu, baş verdi. Ölkə Prezidenti Nazirlər Kabinetinin ilin yekunlarına həsr olunmuş toplantısında qərarını elan etdi və beləliklə, 2018-ci ilin, bütövlükdə Şərqdə ilk demokratik dövlət olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə həsr olunması qərarı ortaya qoyuldu.

Bu qərar Azərbaycan iqtidarının müstəqilliyimizə və demokratik dəyərlərə verdiyi önəmin ən gözəl nümunələrindəndir. Lakin məsələ təkə dövlətin və onu idarə edənlərin bu tarixi hadisəyə yüksək dəyər verməsi ilə bitmir. Təəssüflə də olsa, deməli ki, dəfələrlə ölkə Prezidentinin qəbul etdiyi qərarlar bəzi memurların və həmin sahəyə dəxli olan ziyalıların lazımı səviyyədə yanaşmaması ucbatından istənilən nəticəni vermir. Bəzən unudulur ki, ölkə başçısının verdiyi qərarlar, əksər hallarda təkə özü və komandası tərəfindən icra edilməli deyil, ona bütün xalq, xüsusilə, ziyalılar da qoşulmalı, öz imkanları daxilində həmin qərarın icrasında iştirak etməlidir. Arzu edərdik ki, bu qərarın ən yüksək səviyyədə, möhtəşəmlə icra olunmasında hər bir azərbaycanlı özünün töhfəsi ilə iştirak etsin. Bu qərar bir neçə baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Birincisi, bu qərarla Azərbaycan hakimiyyəti, ölkənin başçısı xalqın keçmişinə yüksək dəyər verdiyini bir daha təsdiq edir. İkincisi, Azərbaycana qarşı haqsız iddialarla çıxış edən bəzi xarici qüvvələrə və bəzi üzdeyən beynəlxalq qurumlara bu xalqın demokratik dəyərlərə nə qədər önəm verdiyinin bariz göstəricisi olan bu tarixi hadisə, onların bu dövlətə yanaşmalarında, az da olsa, rol oynayacaq. Üçüncü, ən mühüm əhəmiyyəti isə odur ki, Azərbaycanın pozulmuş ərazi bütövlüyünün bərpasında vicdanlı beynəlxalq qurumların daha ədalətli və ikili standartlardan kənar yanaşmalarına yardım edəcək. İndi keçək qərarın bizlərin üzərinə qoymuş olduğu vəzifələrə. Hər şeydən əvvəl, hesab edirəm ki, iqtidar, müxalifət, yaxud da biterəf olmasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı ilin dünyaya səs salacaq qədər yüksək səviyyədə keçirilməsinə çalışmalıdır. Zira, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti təkə iqtidarın, ya da müxalifətin sələfi deyil, bütövlükdə, AZƏRBAYCAN adlanan bir məmləkətin sələfidir. Odur ki, heç olmazsa, belə zamanlarda siyasi baxışlar və siyasi ambisiyalar bir kənara qoyulmalıdır. Fikrimcə, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ərəfəsində biz yalnız müsbət məqamları öyrənməli, xalqa çatdırmalı deyil, eyni zamanda, həmin dövrdə buraxılan səhvləri də diqqətlə öyrənməliyik. Cümhuriyyətə kənardan olunan müdaxilələr, bu müdaxilələr qarşısında atılmalı olan, lakin atılmayan addımlar obyektiv olaraq öyrənilməli və bütün bunlar xalqın diqqətinə çatdırılmalıdır. Qoy oxucum məni düzgün anlasın, biz keçmişimizi öyrənərkən, bəzən nöqsanları kənara qoyur, kimisə “gözdən salmamaq” üçün gizlədirik. Əslində, biz keçmişimizdə buraxılan səhvləri, yanlışlıqları da öyrənməliyik ki, həmin situasiya yenidən yaranarsa (necə ki, yaranır da...), nə etməli olduğumuz daha düzgün qərar verə bilək. Həmin dövrün xarakterinə, tələbatına uyğun atılmalı və ya atılmamalı elə addımlar olub ki, bu gün də onların bəziləri ilə üzə qalmalı oluruq. Dahilər elə ona görə tarixi elmlərin şahı adlandırılıblar ki, onu öyrənib bu gün və gələcək üçün nə etməli olduğun müəyyənleşdirəsən. Nə isə. Ən yüksək səviyyədə qərar var, qərarın möhtəşəm icrasına dövlət səviyyəsində istək var. Qalır hər birimizin qollarımızı çirmalayıb, işə üreklə girişmək. Qolumuza qüvvət!

Yanvarın 29-dan “İran AIR” Tehran-Bakı aviareyslərini bərpa edəcək

Yanvarın 29-dan başlayaraq İranın “İran AIR” şirkəti Tehran-Bakı reyslərini bərpa edəcək. Bu barədə AZƏRTAC-a məlumat verən “Aysan Pərvaz” turizm şirkətinin İdarə Heyətinin sədri Möhsün Dəsmalçı bildirib ki, şirkət Bakıya turist axınına nəzərə alaraq reyslərin sayını artırmaq qərarına gəlib. Onun sözlərinə görə əldə olunan razılışmaya əsasən “İran AIR” şirkəti həftənin 1-ci və 4-cü günləri Tehran-Bakı reyslərini həyata keçirəcək. Hazırda İranın “Mahan AIR” aviashirkəti həftənin 3, 5 və 6-cı günləri Tehran-Bakı reyslərini həyata keçirir. M.Dəsmalçı nəzərə çatdırıb ki, “Qeşm AIR” aviashirkəti ilə də Azərbaycana reyslər təşkil ediləcək. “Qeşm AIR” ilə əldə edilən razılışmaya əsasən reyslər yalnız Tehrandan Bakıya deyil, həmçinin İsfahan, Şiraz, Təbriz, Urmiyadan da Bakıya uçuşlar həyata keçiriləcək.

“Full” paketinə qoşul, “Samsung Galaxy S8” və ya “Ipad Pro” qazan!

“Nar” öz istifadəçiləri üçün daha bir maraqlı kampaniya keçirir. Belə ki, 29 dekabr 2017-ci il - 28 yanvar 2018-ci il tarixləri arasında “Full” paketinə qoşulmuş abunəçilər mobil operatorun dəyərli hədiyyələr qazanmaq şansı əldə edirlər. Bunun üçün sadəcə “28 Mall” alış-veriş mərkəzinin 1-ci mərtəbəsində yerləşən “Nar” stendinə gəlmək kifayətdir. “Nar”-ın tamamilə yeni “Full” paketlərindən birinə qoşulan abunəçilər bu sərfəli təklif sayəsində bol ünsiyyətdən həzz almanın sevincini yaşayırlar. Ölkədaxili danışıq dəqiqələri və bol internetin daxil olduğu paketlərin əsas özəlliyi qazınan bonusların növbəti aya keçməsidir. Abunəçilərin arzu və istəklərini hər zaman nəzərə alan “Nar” istifadə edilməyən bonusların bir sonrakı aya keçməsinə məhz “Full” paketi ilə təmin etdi.

Stendə yaxınlaşan abunəçiyə kampaniya haqqında məlumat verilərək kupon təqdim edilir. Bu kuponun sahibi kampaniyada iştirak etmək hüququ əldə etmiş olur. Kampaniyada 1 ədəd “Samsung Galaxy S8” smartfonu, 1 ədəd “Ipad Pro” planşeti və 1 ədəd “Samsung Gear S3” saati oynanılır. Şəffaf qutudakı kuponların sahibləri arasından 3 nəfər iştirakçı təsadüfi seçilmə qalib elan ediləcək. Uduş 29 yanvar 2018-ci il tarixdə saat 18:00-da “28 Mall” AVM-nin 3-cü mərtəbəsində keçiriləcək. Kampaniyanın iştirakçısı bu kuponu özündə saxlamalı və həmin vaxt uduş keçirilən yerdə olmalıdır. Uduş kuponu şəffaf qutudan çıxan iştirakçı həmin vaxt uduş keçirildiyi yerdə olmasa, həmin uduş yenidən oynanılacaqdır. Hədiyyə qalib gələn iştirakçıya uduş kuponunu və şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etdiyi halda verilecək.

“Azerfon” şirkəti 21 mart 2007-ci ildə “Nar Mobile” ticarət nişanı ilə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzərəcarpacaq dərəcədə artımını və səs təmizliyi otürülməsini təmin edən “HD-Voice” (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. “Nar” şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Azərbaycan Konstitusiyasında vətəndaşların şəxsi hüquq və azadlıqlarının təsbit olunması

Azərbaycan Konstitusiyasında irqi və dini nifrət, dövlətin siyasi və ərazi dəyişikliyinə cəhd və müharibə təbliğati qəti qadağan olunmuşdur.

Əsas hüquq və azadlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- şəxsi;
- siyasi;
- sosial;
- iqtisadi;
- mədəni;
- ekoloji hüquq və azadlıqlar.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında aşağıdakı şəxsi hüquq və azadlıqlar təsbit edilmişdir:

- yaşamaq hüququ;
- azadlıq hüququ;
- şəxsi toxunulmazlıq hüququ;
- şəxsi və ailə həyatının sirlərini saxlamaq hüququ;
- mənzil toxunulmazlığı hüququ;
- təhlükəsiz yaşamaq hüququ;
- milli mənsubiyyət hüququ;
- ana dilindən istifadə;
- şərəf və ləyaqətin müdafiəsi hüququ;
- nikah hüququ;
- fikir və söz azadlığı;
- vicdan azadlığı və dinə münasibəti müstəqil müəyyənləşdirmək hüququ.

İnsanın əsas, təbii hüququ, onun təhlükəsizliyinin təminatı kimi yaşamaq hüququ çıxış edir. Ona görə də, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında şəxsi hüquq və azadlıqlar, məhz yaşamaq hüququndan başlayır. Bizim fikrimizcə, Konstitusiyaya bu mənəvi-etik amilin daxil edilməsi praktiki mahiyyət daşıyır və şəxsiyyətin cəmiyyətdə ən yüksək dəyər olması ideyasını qeyd edir.

Konstitusiyada təsbit edilmiş hüquq və azadlıqların böyük bir qrupu şəxsiyyətin azadlığı və toxunulmazlığının təmin edilməsinə yönəlmişdir. Belə ki, 28-ci maddədə hər kəsin azadlıq hüququ təsbit edilir və göstərilir ki, bu hüquq yalnız qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada tutulma, həbsə alma və ya azadlıqdan məhrumetmə yolu ilə məhdudlaşdırıla bilər. Qanuni surətdə Azərbaycan Respublikasının ərazisində olan hər kəs sərbəst hərəkət edə bilər, özünə yaşayış yeri seçə bilər və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən kənara gedə bilər, Azərbaycan vətəndaşına isə hər zaman maneəsiz öz ölkəsinə qayıtmaq hüququ verilir. Şəxsi toxunulmazlıq hüququ isə 32-ci maddədə təsbit olunmuşdur: "Hər kəsin şəxsi toxunulmazlıq hüququ vardır". Bu maddənin ikinci bəndi ilə şəxsi və ailə həyatının sirlərini saxlamaq hüququ təsbit edilir və qanunla nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla, şəxsi həyata müdaxilə qadağan edilir. Həmin maddənin üçüncü bəndində isə, göstərilir ki, öz razılığı olmadan kimsənin şəxsi həyatı haqqında məlumatın toplanmasına, saxlanmasına, istifadəsinə və yayılmasına yol verilmir.

Konstitusiyaya görə, hər kəsin yazışma, telefon danışqları, poçt, teleqraf və digər rabitə vasitələri ilə ötürülən məlumatın sirlərini saxlamaq hüququna dövlət təminat verir. Burada bu hüququn məhdudlaşdırılmasına yol verilən hallar göstərilir; bu hüquq qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada cinayət işinin instintaqi zamanı həqiqəti üzə çıxarmaqdan ötrü məhdudlaşdırıla bilər. Beləliklə, görüldüyü kimi, şəxsi toxunulmazlıq hüququ şəxsi həyatın, yazışmanın və telefon danışqlarının sirlərini saxlamaq hüququna təminat verir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında hər kəsin mənzil toxunulmazlığı barədə müddəda təsbit edilmişdir. Şəxsiyyətin bu hüququ bəzi istisnalarla məhdudlaşdırıla bilər. Qanunla müəyyən olunmuş hallarda və ya müvafiq məhkəmə qərarı olduqda. Bu hallar istisna olunmaqla, mənzildə yaşayanların iradəsi ziddinə heç kəs mənzilə daxil ola bilməz.

Konstitusiyanın hər kəsin öz milli mənsubiyyətini qoruyub saxlamaq, ana dilindən istifadə etmək və istədiyi dildə təbii və təhsil almaq, yaradıcılıqla məşğul olmaq hüquqlarının olması barədə müddəaları böyük praktiki əhəmiyyət kəsb edir. Çünki burada söhbət şəxsiyyətin öz müqəddəratını azad təyin etməsindən, onun azad inki-

na və ya başqaları ilə birlikdə etiqad etmək, yaxud heç bir dinə etiqad etməmək, dinə münasibəti ilə bağlı əqidəsini ifadə etmək və yaymaq hüququnu təsdiq edən vicdan azadlığı daxil edilir. Bu hüquqlar dairəsinə, eləcə də, hər kəsin öz fikir və əqidəsini açıqlamağa və ya fikir və əqidəsindən dönməyə məcbur edilməsinin, irqi, milli, dini, sosial ədavət və düşmənçilik oyadan təşviqatın və təbliğatın yolverilməzliyini təsdiq edən fikir və söz azadlığı da aid edilir. Konstitusiyada respublikamızda müxtəlif dinlərin azad yaşaması, dinin dövlətdən ayrı olması və dini təsisatların azadlığı təsbit olunur.

Beləliklə, konstitusiyada təsbit olunmuş şəxsi hüquq və azadlıqlar şəxsiyyət muxtariyyətinin, onun xarici müdaxilədən müdafiəsinin təmin olunmasına yönəldilmişdir. Bu hüquqların tam siyahısının konstitusiyada əks etdirilməsi və insanın şəxsi azadlığı sahəsinə müdaxilədən səmərəli özünümüdafiə üsullarından istifadə etməsi insanın özünü daha çox müdafiə olunmuş hiss etməsinə şərtləndirir. Bu baxımdan, bir vacib şərt də, ondan ibarətdir ki, şəxsi azadlıqlar sahəsinin dövlət tərəfindən qanunsuz məhdudlaşdırılması cəhdlərindən müdafiə edən birbaşa qadağalar müəyyən edilməli və reallaşdırılmalıdır.

İnsanın şəxsi hüquq və azadlıqlarını Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası hüquqi dövlətin tələblərinə müvafiq surətdə təsbit etməklə yanaşı, bütün dövlət orqanları qarşısında onların müdafiəsini bir vəzifə olaraq qoyur. İnsan müxtəlif keyfiyyətlərə malik ola bilər, lakin onlar onun statusuna və dövlət orqanları ilə qarşılıqlı münasibətlərinə təsir etməməlidir. Digər tərəfdən isə, insan əmin olmalıdır ki, öz taleyini onun özü müəyyən edir və bu zaman özünün şəxsi qərarlarına görə, məsuliyyət daşdığı unutmamalıdır. Eyni zamanda, şəxsi hüquq və azadlıqların inkişaf etdirilməsində və həyata keçirilməsində, obyektiv olaraq, bütün cəmiyyət maraqlıdır.

şafı üçün yaradılan imkanlardan gedir.

Şəxsi hüquqlar sistemində şəxsin həyatına, fiziki və mənəvi sağlamlığına, mülkiyyətinə, mənzilə qəsd etməyi, ona qarşı zor işlətməyi qadağan edən təhlükəsiz yaşamaq hüququ və hər kəsin öz şərəf və ləyaqətini müdafiə etmək hüququ vacib yer tutur.

Şəxsiyyətin ləqayəti dövlət tərəfindən qorunub və heç bir hal şəxsiyyətin ləqayətini alçaldılmasına əsas verə bilməz. Konstitusiyada insanın şəxsi hüquqlar sistemində, həmçinin, hər kəsin dinə münasibətini müstəqil müəyyənləşdirmək, hər hansı dinə təkbaşlı-

Şəxsiyyətin ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar, hüquqlarına təminat verilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının mühüm müddəalarından biridir. Bu müddəaya görə, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının məhkəmədə müdafiəsinə təminat verilir və hər kəsin hüququ yardım almaq, məhkəmə qərarından şikayət vermək, təqsirsizlik prezumpsiyası hüququ və başqa hüquqları vardır. Konstitusiyanın 68-ci maddəsində öz əksini tapmış müddəda isə, zərərin ödənilməsinə tələb etmək hüququnu təsbit edir. Belə ki, bu maddədə göstərilir ki, cinayət, habelə, hakimiyyətdən sui-istifa-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ləblərinə müvafiq surətdə təsbit etməklə yanaşı, bütün dövlət orqanları qarşısında onların müdafiəsini bir vəzifə olaraq qoyur. İnsan müxtəlif keyfiyyətlərə malik ola bilər, lakin onlar onun statusuna və dövlət orqanları ilə qarşılıqlı münasibətlərinə təsir etməməlidir. Digər tərəfdən isə, insan əmin olmalıdır ki, öz taleyini onun özü müəyyən edir və bu zaman özünün şəxsi qərarlarına görə, məsuliyyət daşdığı unutmamalıdır. Eyni zamanda, şəxsi hüquq və azadlıqların inkişaf etdirilməsində və həyata keçirilməsində, obyektiv olaraq, bütün cəmiyyət maraqlıdır.

İnsanın ölkə həyatında, cəmiyyət və dövlətin işlərinin idarə olunmasında iştirak etməyə fəal surətdə qoşulmasına siyasi hüquq və azadlıqlar yönəldilmişdir. Bu hüquqlar insan və cəmiyyət, vətəndaş və cəmiyyət, eləcə də, dövlət arasında əlaqələrin yaradılması və möhkəmləndirilməsi üçün şərait yaradır, onların real təmin olunmasından konstitusiyaya quruluşun əsasları, onun demokratizmiyinin möhkəmliyi, əhalinin geniş təbəqələrinin siyasi mədəniyyət səviyyəsi və onların siyasi proseslərdə iştirak etməkdə maraqlı olması çox asılıdır.

Beləliklə, vətəndaşların şəxsi hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi Azərbaycanda yüksək səviyyədə təmin edilmiş, Əsas Qanun və qanunvericilik aktları ilə həyata keçirilir.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Çinli alimlər meymunu klonlaşdırıblar

Çinli alimlərin dünyada ilk dəfə olaraq meymunu klonladığı bildirilib. AZƏRTAC Sinxua agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Çinin Elmlər Akademiyası nəzdində araşdırma mərkəzində alimlər Hua hua və Conq conq adlanan iki uzunquyruq makaka meymununu klonlayıblar. Şotlandiyada 1996-cı ildə Dollı adlanan qoyunun klonlanması zamanı istifadə edilən üsulun tətbiq olunduğunu bildiren alimlər somatik hüceyrə nüvə transferi metodundan yararlandıklarını deyiblər.

Bu üsul zamanı iki fərqli canlıdan transfer edilən hüceyrələr bir yumurtaya yerləşdirilir. Əvvəlcə süni mühitdə bu yumurta elektrik şoku ilə iki yerə bölünür. Uğurlu nəticə verən həmin yumurta daha sonra inkişaf prosesinin başladılması üçün daşıyıcı anaya yerləşdirilir. Lakin təcrübə heyvanlarının bir çoxu doğumdan sonra yaşamırlar. Təxminən bir ay öncə doğulan iki makaka meymununun südlə qidalandığı və inkişaflarında problem olmadığı qeyd edilib. Makaka meymunlarının insanabənzər strukturları olduğu üçün klonlamada çətinliklər yaranıb, həmçinin, iki meymun üçün 127 yumurta və 79 embrion istifadə edilib. Tədqiqatçı qrupu klonlama zamanı yaranan çətinliklər səbəbindən üç il mübarizə aparıblar.

Xatırladaq ki, dünyada ilk dəfə 1958-ci ildə qurbağa körpəsi, 1963-cü ildə sazan balığı, 1996-cı ildə isə qoyun klonlaşdırılıb. Yetişkin bir qoyundan alınan hüceyrə ilə təcrübələr aparılıb və 227-ci sınaqda müvəffəqiyyət əldə edilib. Dollı adı verilən qoyunun klonundan sonra donuz, inək, it, dovşan və siçan kimi bir çox heyvanlar klonlaşdırılıb.

Gözlərin ani qaralması bu xəstəliklərə işarədir...

Bir çox insanlar gözlərin ani qaralmasından şikayət edir. Bu simptom adətən insan uzun müddət ərzində ayaq üstə qaldıqda, qorxduqda, sürətlə ayağa qalxdıqda baş verə bilər. Əgər bu hal tez-tez təkrarlanırsa, diqqətli olun. Bu müxtəlif xəstəliklərin simptomu ola bilər.

Gözlərin qaralmasının səbəbləri arasında:

- Beyin qan dövranının pozulması. Beyin qan dövranının pozulması çox təhlükəlidir ki, bunun nəticəsində xəstədə insult inkişaf edə bilər. Beyinin qanla və oksigenlə normal təchiz olunması onun normal fəaliyyəti üçün çox önəmlidir. Əgər oksigen və qidalı maddələr beyinə kifayət miqdarda daxil olmazsa, insanda gözlərin qaralması, ani zəiflik, baş gicəllənməsi, bayılma və s. kimi simptomlar inkişaf edir.
- Arterial təzyiğin müxtəlif səbəblərə görə (yorğunluq, acıq və s.) kəskin düşməsi.
- Bradikardiya (ürək döyünməsinin ləngiməsi) və digər aritmiyalar.
- Dəmirdefisitli anemiya (qanazlığı).
- Ağır fiziki yorğunluq.
- Psixi-emosional gərginlik.
- Vegetativ-damar distoniya.
- Bəzi göz xəstəlikləri.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Biologiya müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Həsənova Gülnaz Rəhman qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Təsviri incəsənət müəllimliyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Məmmədova Xanım Pərviz qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu Abdulla Şaiq küçəsi, dalan 2, mənzil 8 ünvanında yaşayan Kərimov Əli Əsgər Əli Sahib oğlunun adına verilmiş evin çıxarışı (kupça) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

26 yanvar

Zidan: "Real"dakı gələcəyim PSJ ilə oyunlardan asılıdır"

"Real"ın baş məşqçisi Zinəddin Zidan İspaniya kubokunun 1/4 finalında "Leganes"ə 1:2 hesabı ilə uduzaraq mübarizəni dayandırdıqları oyundan sonra fikirlərini bildirib. Qol.az-ın İspaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, o deyib ki, Madrid klubundakı gələcəyi Çempionlar Liqasının 1/8 finalında PSJ ilə matçlardan asılıdır: "Real"dakı gələcəyim PSJ ilə oyunlardan asılıdır? Əlbəttə, belə görünür. Mən məşqçiyəm və nəticələrə görə cavabdehəm. Vəziyyətdən çıxış yolu tapmalıyam. Komandanı daha yaxşı yerə gətirmək üçün çalışmağa davam edəcəm".

Qeyd edək ki, "Real" - PSJ görüşü fevralın 14-ü keçiriləcək. Bu komandalar arasında cavab qarşılaşması martın 6-ı oynanılacaq.

"Real" İspaniya kubokundan kənarda qaldı

Qabriel ikinci topu "Real"ın qapısından keçirib. Matç qonaqların 2:1 hesabı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Komandalar arasında ilk oyun "Real Madrid"ın 1:0 hesabı qələbəsi ilə başa çatıb. Beləliklə, səfərdə vurulan qolların hesabına "Leqanes" komandası İspaniya kubokunun yarımfinaalına yüksəlib. Qeyd edək ki, "Real Madrid" ardıcıl 4 mövsümdür İspaniya kubokunun yarımfinaalına vəsiqə qazana bilmir. Bu müddət ərzində mükafata "Barselona" sahib olub.

"Real Madrid" futbol komandası İspaniya kubokunun dördüncü final mərhələsinin cavab qarşılaşmasında "Leqanes"i qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqlar matçın 31-ci dəqiqəsində Xavyer Erasonun qolu ilə hesabı açılıb. Meydan sahibləri görüşün ikinci hissəsində hesabı bərabərləşdirməyə nail ola biliblər. Kral klubunun futbolçusu Kərim Benzema 51-ci dəqiqədə fərqlənib. Bu qoldan dörd dəqiqə sonra

"Arsenal" İngiltərə Liqa Kubokunun finalına yüksəlib

İngiltərə Liqa Kubokunda yarımfinaal mərhələsinə yekun vurulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Mançester Siti"dən sonra "Arsenal" da finala yüksəlib. London klubu derbidə doğma meydana "Çelsi"yə qalib gəlib. Komandalar arasındakı ilk oyunda hesab açılmamışdı. Bu matçda 2:1 hesabı qələbə qazanan "topçular" həlledici oyuna çıxmağı bacarıblar. Qeyd edək ki, ilk yarımfinaal matçında "Mançester Siti" "Bristol"a qalib gəlmişdi - 3:2.

"Borussiya" "Arsenal"dan 60 milyon avro tələb edir

"Arsenal" klubu forvard Pyer-Emerik Obameyanqın transferi barədə "Borussiya" ilə danışıqları davam etdirir. Dortmundlular 60 milyon avro müqabilində 28 yaşlı forvarddan imtina etməyə hazırdırlar. Bir şərtlə ki, London klubu sövdələşməyə Olivye Jirunu da əlavə etsin. "Arsenal" Obameyanqın transferi haqqında müqaviləni yanvarın 30-da İngiltərə Premyer-Liqasında "Suonsi" ilə oynanılacaq matça qədər imzalamağı planlaşdırır. Daha əvvəl bildirilirdi ki, "Borussiya" forvardı "Arsenal"a 50 milyon funt sterlinqən çox məbləğə satmaqdan imtina edib.

"PSJ Çempionlar Liqasının qalibi olsa Neymar "Real"a keçə bilər"

PSJ-nin futbolçusu Neymar haqda növbəti iddia yayılıb. Qol.az-ın məlumatına görə, goal.com saytı yazıb ki, klubun prezidenti Nasser Əl-Xəlafi braziliyalı hücumçunun yayda "Real"a keçməsinə razılıq verib. O söz verib ki, əgər PSJ bu mövsüm Çempionlar Liqasının qalibi olsa, klub rəhbəri onun "Real"a transferinə mane olmayacaq. Qeyd edək ki, Neymarın "Real"a transfer olunmaq istədiyi iddia edilir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətname: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzarTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**